

REPUBLIKA E KOSOVËS
MINISTRIA E ADMINISTRIMIT
TË PUSHTETIT LOKAL

PARTNERSTVO ZA OTVORENU VLADAVINU Nacionalni Akcioni Plan Kosova 2026-2028

Unapređenje transparentnosti, učesništva i odgovornosti

mapl.rks-gov.net

Tel; +383 (0) 38 200 64 209

Adresa: ex. zgrada Rilindja, sprat 11,12
dhe 13 Prishtinë

Prishtinë, 2026

Open
Government
Partnership
Kosovo

Open Government Partnership
Kosovo

Tabela sadržaja:

<i>Predgovor</i>	2
<i>Poglavlje I: Otvorena uprava na Kosovu: Kontekst i zajedničko stvaranje</i>	3
1.1. Nacionalni kontekst i strateško usklađivanje.....	3
1.2. Proces zajedničkog kreiranja zasnovan na činjenicama/dokazima.....	3
1.3. Institucionalni okvir za implementaciju	7
<i>Poglavlje II: Oblasti i prioritetne obaveze za 2026–2028. godinu</i>	7
<i>Poglavlje III: Obaveze u detaljima</i>	8
Obaveza 1: Forcimi i transparentcës dhe pjesëmarrjes qytetare përmes platformës E-Komuna	8
Obaveznost 2: Jačanje proaktivnog objavljivanja u Ministarstvu finansija,	17
Obaveznost 3: Standardizacija i unapređenje proaktivnog objavljivanja javnih dokumenata i praćenje platforme otvorenih podataka informacija javnih službi	25
Obaveznost 4: Povećanje transparentnosti i javnog nadzora nad podacima u borbi protiv korupcije	30
Obaveznost 5: Jačanje koordinacije i praćenja sprovođenja Akcionog plana za otvorenu vladu 2026-2028	36
<i>Poglavlje IV: Implementacija i praćenje</i>	41
4.1. Upravljanje i koordinacija	42
4.2. Proces srednjoročnog razmatranja.....	43

Predgovor

Akcioni plan 2026–2028 predstavlja stratešku evoluciju u našem pristupu otvorenoj vladi, nadovezujući se na lekcije iz prethodnog plana i jasnu viziju izazova i mogućnosti koje su pred nama.

Naš prethodni ciklus akcionog plana pružio je vredna znanja, otkrivajući da se široke ambicije trebaju uklapati sa fokusiranim i primenljivim akcijama. Stoga, ovaj plan u sebi sadržava filozofiju „dublje, a ne šire“. Umesto širokog spektra obaveza, dali smo prioritet četiri strateške intervencije koje se bave mogućnostima za poboljšanje transparentnosti, učešća i odgovornosti na Kosovu. Ovaj fokus nije smanjenje ambicija, već koncentracija naše kolektivne volje da postignemo opipljive i održive promene.

Izbor i razvoj ovih obaveza podsticali su intenzivan i istinski saradnički proces zajedničkog kreiranja (ko-kreacije) koji se odvijao od novembra 2025. do januara 2026. godine. Kroz ankete i radionicu sa više zainteresovanih strana u januaru 2026. godine, okupili smo vladine institucije i partnere iz civilnog društva kako bismo analizirali izazove, dali prioritet rešenjima i stvorili zajednički osećaj vlasništva nad ovim obavezama.

Ovaj plan je direktan odraz tog dijaloga, zasnovan na dokazima i izraženim potrebama ključnih zainteresovanih strana. Ovaj Akcioni plan je putokaz za odgovorniju i pouzdaniju vladu. Ovaj plan koristi digitalnu transformaciju kako bi upravljanje učinio efikasnijim i pristupačnijim, standardizuje procese kako bi se osigurala ravnopravnost i predvidljivost i jača mehanizme putem kojih građani mogu da pozivaju svoju vladu na odgovornost. To je plan za Kosovo, od strane Kosova, i biće sproveden u istom duhu partnerstva u kojem je ko-kreiran.

Proces izrade i zajedničkog kreiranja Akcionog plana podržao je Centar stručnosti za višeslojno upravljanje pri Kongresu lokalnih i regionalnih vlasti Saveta Evrope.

Ministarstvo administracije lokalne samouprave

Poglavlje I: Otvorena uprava na Kosovu: Kontekst i zajedničko stvaranje

1.1. Nacionalni kontekst i strateško usklađivanje

Put Kosova ka otvorenijoj vladi povezan je sa širom agendom nacionalnog razvoja i reforme javne uprave. Obaveze u okviru ovog Akcionog plana su izrađene da direktno podrže i ubrzaju ključne nacionalne strategije, uključujući **Strategiju za lokalnu samoupravu 2016-2026**¹, **Strategiju za reformu javne uprave 2022-2027**² i **Strategiju elektronske uprave 2023-2027**³. Plan se tretira izazovima koje su identifikovali domaći i međunarodni posmatrači, uključujući potrebu za sistematičnijom transparentnošću, smislenim angažovanjem građana izvan formalnih konsultacija i snažnim mehanizmima za borbu protiv korupcije.

Sprovođenje Akcionog plana za otvorenu vladu 2023–2025⁴ ograničeno je kombinacijom strukturnih, kapacitetnih i procesnih izazova koje su identifikovale i javne institucije i organizacije civilnog društva. Iz perspektive javnog sektora, najznačajnije prepreke bile su nedovoljni ljudski resursi i stručnost, ograničena budžetska sredstva, slaba međuinstitucionalna koordinacija i nejasna raspodela odgovornosti među akterima u sprovođenju. Ova ograničenja su često pogoršavana konkurentnim političkim prioritetima, tehničkim poteškoćama i, u nekim slučajevima, previše ambiciozan obuhvat obaveza u poređenju sa raspoloživim kapacitetima.

Iz perspektive civilnog društva, izazovi su se fokusirali na kvalitet i vreme učešća, posebno na nedostatak snažnih mehanizama za praćenje i odgovornost, slučajeve simboličnog angažovanja gde doprinosi nisu bili smisleno odraženi i kasno uključivanje OCD u ključnim fazama procesa. Ostale zabrinutosti uključuju ograničenu rasprostranjenost različitih aktera civilnog društva, slabu koordinaciju unutar zajednice OCD i nedovoljnu transparentnost u donošenju odluka. Uzeti zajedno, ovi nalazi ističu potrebu za jasnijim regulisanjem upravljanja, ranijim i obuhvatnim angažovanjem zainteresovanih strana, jačanim mehanizmima koordinacije i praćenja i realnijim usklađivanjem između obaveza, resursa i institucionalnih kapaciteta u sledećem ciklusu Akcionog plana.

1.2. Proces zajedničkog kreiranja zasnovan na činjenicama/dokazima

Ovaj Akcioni plan je rezultat promišljene metodologije zajedničkog kreiranja zasnovane na dokazima, izrađen da otkloni nedostatke identifikovane u prethodnim naporima angažovanja.

Proces je počeo krajem oktobra 2025. godine, analizom dostignuća, izazova i lekcija naučenih iz sprovođenja Nacionalnog akcionog plana Kosova 2023—2025, što je pomoglo u definisanju sledećih koraka u procesima oko izrade novog akcionog plana, posebno procesa zajedničkog kreiranja kako bi se osigurao participativan pristup sa više zainteresovanih strana i uključivanje perspektiva što većeg broja zainteresovanih strana.

Prvi sastanak Radne grupe sazvalo je MALS dana, **29. oktobra 2025.** godine kako bi se razmotrili glavni izazovi sa kojima se susrelo tokom sprovođenja prethodnog plana i razjasnili zahtevi Partnerstva otvorene vlade (POV) za proces zajedničkog kreiranja. Tokom diskusije, istaknuta je potreba za strukturiranim i ciljanijim smernicama o procesima POV-a, standardima zajedničkog kreiranja i relevantnim proceduralnim zahtevima kako za javne službenike, tako i za predstavnike civilnog društva.

¹ https://mapl.rks-gov.net/wp-content/uploads/2017/08/Strategija_liber_tri-gjuhe_finale-2016.pdf

² <https://kryeministri.rks-gov.net/wp-content/uploads/2023/01/PUBLIC-ADMINISTRATION-REFORM-STRATEGY-2022-2027.pdf>

³ <https://mpb.rks-gov.net/Uploads/Documents/Pdf/EN/2700/e-Government%20Strategy%20Kosovo%202023-2027.pdf>

⁴ <https://www.opengovpartnership.org/documents/kosovo-action-plan-2023-2025-december/>

Dana 13. novembra 2025. godine, za predstavnike javnog sektora organizovan je webinar o otvorenom upravljanju. Nakon seminara, sproveden je upitnik, izrađen da prikupi dodatne povratne informacije o prethodnom planu i da prikupi ideje i predložene smernice za razvoj novog plana.

Dana, 21. novembra 2025. godine, organizovana je onlajn radionica posvećena otvorenom upravljanju sa predstavnicima civilnog društva, sa ciljem da se obezbedi njihovo aktivno učešće u izradi novog akcionog plana. Tokom sesije, predstavljeni su principi POV-a i standardi ko-kreacije, stvoren je prostor za učesnike za odražavanje o lekcijama naučenim iz prethodnog plana, a održane su i diskusije o novim prioritetima i potrebama. Nakon radionice, distribuiran je strukturirani upitnik za sistematsko prikupljanje komentara, predloga i preporuka aktera civilnog društva, kako bi poslužio kao osnova za izradu novog plana.

Dana 16. decembra 2025. godine, članovi Nacionalnog foruma za otvorenu vladu okupili su se na radnom sastanku kako bi razjasnili uloge, očekivanja i praktično regulisanje u vezi sa zajedničkim kreiranjem novog Nacionalnog akcionog plana za otvorenu vladu. Diskusija je bila strukturirana oko tri glavne dimenzije: uloge članova pre i tokom faze zajedničkog kreiranja, kao i logističke i organizacione pripreme potrebne za događaj zajedničkog kreiranja. Učesnici su prvo pregledali svoje odgovornosti **pre početka procesa zajedničkog kreiranja**, naglašavajući važnost upoznavanja sa principima otvorene vlade i standardima otvorene vlade, razmišljajući o lekcijama naučenim iz prethodnog Akcionog plana za Kosovo (2023-2025) i konsultujući se sa svojim institucijama i mrežama kako bi identifikovali prioritetna pitanja koja utiču na transparentnost, odgovornost i pružanje usluga. Članovi su ohrabreni da promovišu inkluzivno učešće, posebno iz nedovoljno zastupljenih grupa, i da pristupe procesu sa načinom razmišljanja usmerenim na rešavanje problema.

Sastanak se zatim fokusirao na **aktivnu ulogu članova Foruma tokom procesa zajedničkog kreiranja**, naglašavajući da se od članova očekuje da deluju kao ko-kreatori Nacionalnog akcionog plana, a ne kao posmatrači. To uključuje podršku procesu informisanja i angažovanja kroz distribuciju upitnika njihovim mrežama, aktivno učešće u diskusijama i sastancima, doprinos postavljanju dnevnog reda aktivnosti zajedničkog kreiranja i kontinuirano angažovanje tokom faze izrade plana. Na kraju, članovi Foruma su pregledali **logističke i pripremne aspekte aktivnosti zajedničkog kreiranja planirane za januar 2026. godine**, uključujući regulisanje mesta održavanja, strategije informisanja kako bi se osiguralo raznoliko učešće, javnu komunikaciju i proces registracije, koordinaciju internih i eksternih komunikacionih kanala i ulogu članova kao zajednički voditelji procesa. Posebna pažnja je posvećena potrebi za sistematskom obradom rezultata upitnika, sa ciljem identifikacije tematskih grupa novonastalih obaveza i određivanja relevantnih javnih institucija kao potencijalnih suvlasnika budućih obaveza.

Pored online sastanaka i radionica organizovanih kao deo procesa zajedničkog kreiranja, sprovedena je i analiza dostignuća, izazova i lekcija naučenih iz sprovođenja Nacionalnog akcionog plana Kosova 2023-2025, kao što je gore pomenuto. Svrha ove procene bila je da informiše sledeće korake u procesu zajedničkog kreiranja novog Akcionog plana i da ojača metodologiju zajedničkog kreiranja. Rezultati su pomogli u oblikovanju pristupa usmerenog na široko učešće više zainteresovanih strana, osiguravajući da se perspektive javnih institucija, organizacija civilnog društva i drugih relevantnih zainteresovanih strana sistematski prikupljaju i odražavaju u novom planu. Stoga su izrađena i distribuirane dve odvojene grupe upitnika kao glavna sredstva procesa zajedničkog kreiranja: jedan posvećen javnim institucijama, a drugi organizacijama civilnog društva. Upitnici su konceptovani da prikupe strukturirane

povratne informacije o prethodnom Akcionom planu, da identifikuju prioritetne oblasti za reformu i da prikupe predloge za buduće angažovanje.

Upitnici za ko-kreiranje za javni sektor:

- Verzija na engleskom: <https://forms.gle/M1hyGB6J8muPSS287>
- Verzija na albanskom: <https://forms.gle/kp48dYt3xvh8pFty5>
- Verzija na srpskom: <https://forms.gle/ShSeAopEWJa7R81s5>

Upitnici za ko-kreiranje za organizacije civilnog društva:

- Verzija na engleskom: <https://forms.gle/sH5t8Y2rn41Nvyi96>
- Verzija na albanskom: <https://forms.gle/tfezLYMpWv4XN7DcA>
- Verzija na srpskom: <https://forms.gle/Y1GfvA9nYwEupGEt9>

Dostupnost upitnika na dva jezika imala je za cilj da se osigura pristupačnost i sveobuhvatnost, omogućavajući učesnicima različitih zainteresovanih strana na Kosovu. Ukupno 31 ispitanik je dao svoj doprinos, uključujući 13 predstavnika civilnog društva i 18 predstavnika institucija javnog sektora. Iako je ovaj doprinos pružio vrednu bazu dokaza za proces zajedničkog kreiranja, buduće runde konsultacija bi imale koristi od većeg broja ispitanika, kako bi se dodatno ojačala zastupljenost i uključio širi spektar perspektiva. Rezultati ovih upitnika poslužili su kao ključni doprinos za identifikovanje tematskih prioriteta, kao i za informisanje o izradi obaveza u okviru novog Nacionalnog akcionog plana.

Nacionalna radionica o zajedničkom kreiranju, održana **22. januara 2026. godine** u Prištini, označila je ključnu tačku u procesu izrade Akcionog plana. Radionicu je vodilo Ministarstvo za lokalnu samoupravu (MLSA), uz podršku Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Saveta Evrope, a okupila je uravnoteženu grupu predstavnika vladinih institucija i civilnog društva kako bi zajednički oblikovali prioritete i strukturu novog Akcionog plana za otvorenu vladu.

Radionica nije bila planirana kao konsultativna vežba, već kao prava platforma za zajedničko kreiranje, zasnovana na principu jednakog glasa i zajedničkog vlasništva između vlade i civilnog društva. Od samog početka, učesnici su se složili oko ključnog principa rada: cilj je bio zajedničko kreiranje rešenja, a ne odbrana institucionalnih stavova, prepoznajući da uspeh Akcionog plana zavisi od kolektivne odgovornosti i partnerstva.

Nacionalna radionica o zajedničkom kreiranju, održana **22. januara 2026. godine** u Prištini, označila je ključnu tačku u procesu izrade Akcionog plana. Radionicu je vodilo Ministarstvo administracije lokalne samouprave (MALS), uz podršku Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Saveta Evrope, a okupila je uravnoteženu grupu predstavnika vladinih institucija i civilnog društva kako bi zajednički oblikovali prioritete i strukturu novog Akcionog plana za otvorenu vladu. Radionica nije bila planirana kao konsultativna vežba, već kao prava platforma za zajedničko kreiranje, zasnovana na principu jednakog glasa i zajedničkog vlasništva između vlade i civilnog društva. Od samog početka, učesnici su se složili oko ključnog principa rada: cilj

Centralna komponenta seminara bila je strukturirana vežba postavljanja prioriteta sa više zainteresovanih strana. Na osnovu rezultata pripremnih anketa i prethodnih analiza, učesnici su pregledali uži izbor potencijalnih oblasti za obaveze, koji pokrivaju ključne teme kao što su građansko učesništvo, digitalno upravljanje, transparentnost i borba protiv korupcije. Kroz transparentan proces glasanja, učesnici su zajedno identifikovali obaveze sa najvećim strateškim značajem i najvećom vrednošću za javnost. Ovaj proces je osigurao da novi prioriteti odražavaju istinski međusektorski konsenzus, izgrađen na dijalogu i saradnji, a ne samo jednostrane institucionalne preferencije.

Na primer, predlog za jačanje učešća građana putem platforme E-opština dobio je 81,8% glasova, što signalizira jasan i zajednički mandat za davanje prioriteta digitalnim participativnim sredstvima koji direktno povezuju građane sa donošenjem odluka na opštinskom nivou. Ostale gore navedene obaveze uključivale su jačanje prava na pristup informacijama, razvoj digitalnih sredstava za praćenje reformi i povećanje transparentnosti u javnim nabavkama.

Proces određivanja prioriteta pružio je održivu i na dokazima zasnovanu osnovu za fazu izrade, usklađujući Akcioni plan sa očekivanjima zainteresovanih strana i širom agendom reforme upravljanja na Kosovu.

Nakon procesa određivanja prioriteta, učesnici su podeljeni u radne grupe sa više zainteresovanih strana, sastavljene od predstavnika javnih institucija i civilnog društva. Grupe su radile koristeći strukturirane šablone za izradu obaveza u skladu sa formatom POV-a i jasnom metodologijom definisanom unapred. U dva radna kruga koje su vodili moderatori, učesnici su:

Jasno su definisali glavne probleme, na osnovu evidencije i iskustva zainteresovanih strana.

- Identifikovali su osnovne uzroke problema i ciljne grupe korisnika.
- Procenili su postojeće inicijative i nedostatke koji zahtevaju intervenciju.
- Predložili su konkretna rešenja i definisali očekivanu javnu vrednost.
- Izradili su ključne tačke koje treba postići, očekivane rezultate i vremenske rokove za implementaciju.
- Analizirali su kako će svaka obaveza doprineti jačanju transparentnosti, odgovornosti i učešća.

Nacrti obaveza su potom razmatrani na plenarnoj sednici, gde su učesnici pregledali, osporili i složili se oko kriterijuma njihove relevantnosti, ambicioznosti, izvodljivosti i merljivosti.

Ovaj proces zajedničke izrade osigurao je da se obaveze pojave kao zajedničke inicijative, a ne kao jednostrani predlozi koje je vlada sastavila odozgo nadole. Učesnici su se složili oko kontinuiranog i iterativnog procesa, uključujući bilateralne sastanke i radne sesije u malim grupama, kako bi se usavršio sadržaj obaveza, razjasnilo institucionalno vođstvo i suvlasništvo civilnog društva, i finalizovali indikatori i ključne tačke koje treba postići. Takođe je utvrđen jasan vremenski okvir za izradu, usvajanje i podnošenje Akcionog plana.

U celini, radionica za zajedničko kreiranje funkcionisala je kao strukturisana platforma sa učešćem, pretvarajući prioritete zainteresovanih strana u konkretne i primenljive obaveze. Istovremeno, ona je ojačala značaj negovanja institucionalne kulture partnerstva i saradnje, koja predstavlja temelj procesa Otvorene uprave u Kosovu.

Dana **3. februara 2026. godine**, održana je naredna radionica sa odabranim rukovodiocima iz javnih institucija i civilnog društva kako bi se sproveo fokusirani pregled Nacrta akcionog plana za otvorenu vladu 2026-2028. Sesija se fokusirala na poboljšanje nacrta obaveza, a učesnici su zajedno radili u zajedničkom prostoru na Google Drive kako bi pružili detaljan doprinos i izvršili prilagođavanja koristeći zvanične formate obaveza POV-a. Ova praktična radionica omogućila je zainteresovanim stranama da razumeju šta treba da se izradi i poboljša u opisu obaveza: izjave o problemima, aktivnosti, ključni rezultati ili indikatori, obezbeđujući jasnoću u pogledu vlasništva, izvodljivosti implementacije i usklađenosti sa standardima POV-a pre nego što Nacrt akcionog plana pređe u sledeću fazu završetka i finalizacije.

1.3. Institucionalni okvir za implementaciju

Uspešnu implementaciju ovog Akcionog plana koordinisaće **Ministarstvo administracije lokalne samouprave (MALS)**, koje služi kao nacionalna kontaktna tačka za POV-a. Nacionalni forum, sastavljen od predstavnika ključnih vladinih institucija i jednakog broja organizacija civilnog društva, nadgledaće sprovođenje, praćenje i procenu plana. Ovaj mehanizam koordinacije osigurava da se duh saradnje iz faze zajedničkog stvaranja prenosi na implementaciju i praćenje, procene i sve faze odgovornosti.

Poglavlje II: Oblasti i prioritetne obaveze za 2026–2028. godinu

Na osnovu procesa zajedničkog stvaranja, Kosovo će se fokusirati na pet strateških obaveza za period 2026–2028. Ove obaveze su osmišljene da se međusobno pojačavaju, stvarajući sinergijski efekat koji podržava unapređenje otvorene vlade na mnogim frontovima. One predstavljaju fokusiran napor za izgradnju neophodne digitalne i institucionalne infrastrukture za transparentnije, participativnije i odgovornije upravljanje.

#	Naziv obaveze	Vodeća institucija(e)	Napredne vrednosti POV-a
1	Jačanje transparentnosti i učešća građana putem platforme E-Opština	MALS	Transparentnost Učešće građana Javna odgovornost
2	Jačanje proaktivnog objavljivanja informacija i transparentnosti u Ministarstvu finansija	MF	Pristup informacijama Transparentnost Javna odgovornost
3	Standardizacija i unapređenje proaktivnog objavljivanja informacija javnih službi	API, MALS	Pristup informacijama Transparentnost Učešće građana
4	Povećanje transparentnosti i javnog nadzora nad podacima o borbi protiv korupcije	Agencija za borbu protiv korupcije (ABK)	Pristup informacijama Transparentnost Javna odgovornost Učešće građana
5	Jačanje koordinacije i praćenja sprovođenja Akcionog plana za otvorenu vladu 2026-2028	MALS	Pristup informacijama Transparentnost Odgovornost

Ove obaveze su prioritetizovane zbog svog potencijala da dovedu do sistemskih promena. One prevazilaze ad hoc inicijative kako bi se stvorili standardizovani, skalabilni i održivi modeli za otvorenu upravu koji se mogu pilotirati, a zatim implementirati širom Kosova. Svaka obaveza je zasnovana na jasnoj definiciji problema, zasnovani dokazima iz konsultacija sa zainteresovanim stranama i preliminarnih analiza, i predstavlja realističan i fokusiran plan implementacije.

Poglavlje III: Obaveze u detaljima

Obaveza 1: Forcimi i transparentcës dhe pjesëmarrjes qytetare përmes platformës E-Komuna

Broj i naziv obaveze	Br. 1 Jaçanje transparentnosti i uçešcës građana putem platforme E-Opština		
Kratak opis angažmana	Poveçanje transparentnosti i uçešcës građana na lokalnom nivou proširivanjem i institucionalizacijom participativnih sredstava u okviru platforme E-Opština, omoguçavajuçi građanima pristup informacijama, dostavljanje komentara, predloga i izveštaja, kao i pracenje strukturiranih i javno vidljivih odgovora opštine. Ova obaveza jaça platformu E-Opština kao dvosmerno sredstvo za uçešcëe i odgovornost, dopunjen ciljanim merama informisanja i izgradnje kapaciteta kako bi se podržala njena implementacija i efikasna upotreba. Ona pomera platformu od srdstva za pružanje usluga do mehanizma za smisleno uçešcëe građana u lokalnom donošenju odluka: https://ekosova.rks.gov.net/Service/27		
Vodeća obavezna institucija	Ministarstvo administracije lokalne samouprave (MALS)		
Podržavajući akteri	Vlada	Civilno društvo	Drugi akteri (Parlament, privatni sektor itd.)
	Kabinet premijera - Kancelarija za dobru upravu; Agencija za informaciono društvo; Opštine	Organizacije civilnog društva kao ko-realizatori, kao i druge organizacije, obezbeđujuçi sveobuhvatnu zastupljenost OCD, uključujuçi organizacije koje deluju na opštinskom nivou.	Udruženje kosovskih opština; Donatori
Vremenski period	2026-2028		

Definicija problema

1. Koji problem se ovom obavezom nastoji rešiti ?

Uçešcëe građana na lokalnom nivou na Kosovu ostaje fragmentirano, nestabilno i uglavnom proceduralno, pri çemu su postojeći mehanizmi često ograniçeni na službene konsultacije bez efikasnih mehanizama za povratne informacije i bez jasnog institucionalnog odgovora. Štaviše, građani se suoçavaju sa poteškocësama u pristupu jasnim i strukturiranim informacijama o mogućnostima uçešcës, kao i u pracenju kako opštine postupaju sa njihovim doprinosima. Kao rezultat toga, doprinosi građana se retko mogu pratiti kroz procese donošenja odluka i imaju ograniçen uticaj na opštinske politike, prioritete i

pružanje usluga.

Ovaj problem pogađa građane u svim opštinama, posebno tokom ključnih trenutaka donošenja odluka, kao što su priprema budžeta, planiranje lokalnih investicija, urbani razvoj i formulisanje politika, gde je učešće najpotrebnije, ali često ima najmanji uticaj. Nedostatak strukturiranih, transparentnih i sledljivih mehanizama učešća smanjuje poverenje u lokalne institucije, slabi odgovornost i obeshrabruje održivo angažovanje građana. Izazov proizilazi iz nedostatka institucionalizovanog i jedinstvenog pristupa učešću i transparentnosti na opštinskom nivou. Odgovornosti za upravljanje doprinosima građana su nejasne, prakse se nedosledno primenjuju, a postojeći alati nisu sistematski integrisani u procese upravljanja niti ih građani široko koriste. Rešavanje ovog jaza zahteva jačanje okvira upravljanja za učešće i transparentnost, umesto oslanjanja isključivo na izolovane konsultacije ili samostalne digitalne alate.

Izazov proizilazi iz nedostatka institucionalizovanog i jedinstvenog pristupa učešću i transparentnosti na opštinskom nivou. Odgovornosti za upravljanje doprinosima građana su nejasne, prakse se neujednačeno primenjuju, a postojeća sredstva nisu sistematski integrisani u procese upravljanja niti ih građani u velikoj meri koriste. Rešavanje ovog jaza zahteva jačanje okvira upravljanja za učešće i transparentnost, umesto oslanjanja isključivo na izolovane konsultacije ili samostalna digitalna sredstva.

2. Koji su razlozi problema?

Kontinuitet slabog i uglavnom formalnog učešća građana na lokalnom nivou prvenstveno se podstiče strukturnim i institucionalnim faktorima, a ne nedostatkom digitalnih sredstva. Jedan od glavnih uzroka je nizak nivo svesti građana o njihovim pravima na učešće i dostupnim mehanizmima angažovanja. Informacije o mogućnostima učešća su često fragmentirane, nedosledno se komuniciraju ili nisu predstavljene u razumljivom i građanima prilagođenom obliku, što ograničava pristup i sveobuhvatnost.

Na institucionalnom nivou, opštinama nedostaje jedinstven i standardizovan okvir za upravljanje učešćem građana. Mehanizmi se često primenjuju ad hoc, bez jasnih procedura, definisanih odgovornosti i obaveznog praćenja. Kao rezultat toga, ciklusi reakcija su slabi: doprinosi građana se prikupljaju, ali se ne procenjuju, dokumentuju ili odražavaju u procesima donošenja odluka. Nedostatak jasne odgovornosti za tretiranje doprinosima građana smanjuje poverenje u javne institucije.

Strukture upravljanja dodatno pogoršavaju ovaj problem. Učešće nije dosledno integrisano u osnovne opštinske radne procese, kao što su planiranje budžeta, određivanje prioriteta investicija i izrada politika.

Uloge za koordinaciju učešća između uprava često su nejasne, što dovodi do toga da angažovanje građana funkcioniše kao paralelni proceduralni proces, a ne kao integrisana praksa upravljanja.

Iako su digitalna sredstva dostupna, njihov uticaj je ograničen, jer nisu podržani standardizovanim procedurama, aktivnostima izgradnje kapaciteta i mehanizmima praćenja, i građani ih ne koriste toliko. Ovo potvrđuje da su korenski uzroci problema prvenstveno institucionalni i organizacioni, dok tehnološki jazovi igraju sekundarnu ulogu.

Opis obaveze

1. Šta je do sada učinjeno da se problem reši?

Poslednjih godina, centralne i lokalne institucije na Kosovu preduzele su brojne inicijative za poboljšanje transparentnosti, pružanja opštinskih usluga i interakcije sa građanima. Ovi naponi uključuju korišćenje digitalnih sredstva, objavljivanje informacija putem zvaničnih opštinskih veb stranica i onlajn platformi, organizovanje javnih konsultacija i rasprava, kao i participativne inicijative zasnovane na projektima koje podržavaju razvojni partneri i organizacije civilnog društva.

Na lokalnom nivou, opštine su testirale različite formate učešća, kao što su javni sastanci, konsultativni procesi vezani za pripremu budžeta i kanali za pružanje povratnih informacija o opštinskim uslugama. Na centralnom nivou, reforme u digitalnom upravljanju i pristupu javnim informacijama stvorile su pogodnije okruženje za transparentnost i angažovanje

građana.

Iako su ove inicijative proširile pristup informacijama i stvorile dodatne mogućnosti za interakciju građana, one su ostale neujednačene i fragmentirane među opštinama. Mehanizmi učesnika se često sprovode bez zajedničkih standarda, jasnih institucionalnih odgovornosti i sistematske integracije u procese donošenja odluka. Kao rezultat toga, doprinosi građana se ne dokumentuju, ne prate i ne dobijaju se odgovori u kontinuitetu, a rezultati učesnika se ne saopštavaju uvek građanima na transparentan i strukturiran način. Prethodni naponi su stoga postavili važne osnove, ali još uvek nisu doveli do institucionalizacije participativnih praksi na opštinskom nivou. Nedostatak jedinstvenih procedura, mehanizama praćenja i jasne odgovornosti za tretiranje doprinosima građana ograničio je održivost i dugoročni uticaj ovih intervencija.

2. Koje rešenje predlažete?

Ova obaveza predlaže dalji razvoj i institucionalizaciju platforme E-Opština kao jedinstvenog nacionalnog mehanizma za učesnike građana, transparentnost i odgovornost na lokalnom nivou. Platforma će prevazići svoju trenutnu ulogu sredstva usluga i biće sistematski korišćena za podršku strukturirane interakcije između građana i opština tokom ključnih procesa upravljanja.

Ova obaveza će proširiti i konsolidovati postojeće module za učesnike i uvesti nove funkcionalnosti koje omogućavaju građanima da podnose zahteve, povratne informacije, predloge i izveštaje na strukturiran i prativ način. Od opština će se zahtevati da obezbede standardizovane odgovore na način koji je javno vidljiv, osiguravajući da se doprinosi građana formalno priznaju, obrade i prate. Da bi se osigurala efikasna upotreba, ovu obavezu će pratiti ciljne mere informisanja i podizanja svesti koje obaveštavaju građane o mogućnostima učesnika i podržavaju sveobuhvatno korišćenje platforme. Istovremeno, aktivnosti izgradnje kapaciteta će ojačati sposobnost opština da upravljaju doprinosima građana i da integrišu učesnike u svakodnevne prakse upravljanja.

Najvažnije je da rešenje nije ograničeno samo na tehnološki razvoj. Ono uključuje uvođenje standardizovanih procedura i operativnih smernica za učesnike građana, jasnu definiciju institucionalnih uloga i odgovornosti unutar opština i angažovanje mehanizama za praćenje i izveštavanje koje koordinira MALS kako bi se osigurala doslednost, kvalitet i odgovornost u svim opštinama. Uključivanjem učesnika u institucionalne procese, jačanjem njegove upotrebe i obezbeđivanjem transparentnosti rezultata, ova posvećenost se bavi značajnim identifikovanim delom problema. Iako neće rešiti sve izazove povezane sa angažovanjem građana, značajno će poboljšati strukturu, praćenje i uticaj učesnika građana, stvarajući nacionalni model koji se može proširiti i održati, i uskladiti sa principima POV-a.

3. Koje rezultate želimo da postignemo sprovođenjem ove obaveze?

Rezultati

- Unapređena platforma E-Opština sa standardizovanim modulima za učesnike koji omogućavaju građanima da podnose zahteve, povratne informacije, predloge i izveštaje o problemima na strukturiran i prativ način.
- Opštinske kontrolne table i radni procesi omogućavaju opštinskim timovima da dosledno evidentiraju, dodeljuju, prate i odgovaraju na doprinose građana, uključujući rokove za odgovor i naknadne mere.
- Podaci o učesniku javno dostupni i sažeti (u skladu sa zahtevima za zaštitu podataka), uključujući broj i vrstu primljenih doprinosa, stope odgovora i rokove, kao i status naknadnih mera.
- Standardne operativne procedure (SOP) za opštine o digitalnom upravljanju učesnikom i povratnim informacijama, razjašnjavajući uloge, odgovornosti,

minimalne standarde usluga i puteve eskalacije (procedure za rešavanje problema višim instancama).

- Informativni i smernice za korisnike, radi podrške svesti građana i sveobuhvatnoj upotrebi sredstva za učešće, pracene obukom i praktičnom podrškom za opštinsko osoblje.
- Jednostavniji i objedinjeni procesi za tretiranje učešća i povratnim informacijama, smanjenje upotrebe distribuiranih kanala i omogucavanje brže i efikasnije obrade doprinosa građana unutar opštine.

Promene u praksi, sistemima i ponašanju

- Održivije i transparentnije participativne prakse, u početku u pilot/opštinama koje sprovedu projekte, a zatim postepeno u svim opštinama, smanjujući ad hoc ili samo formalne konsultacije.
- Veca institucionalna odgovornost, zasnovana na jasnim odgovornostima, podržanu na jasnim odgovornostima, pravilni tretman slučajeva i i naknadne reakcije vidljive za javnost.
- Bolje iskustvo za građane u procesima učešća, jer mogu da vide kako se njihovi doprinosi tretiraju i dobijaju jasnije odgovore – što vremenom doprinosi povećanom poverenju u opštinske procese.
- Proširivi nacionalni model za digitalno učešće i povratne informacije na lokalnom nivou, usklađen sa principima POV i sposoban da se proširi na opštine i druge procese upravljanja, na osnovu iskustva i dokaza iz implementacije.

Analiza obaveznosti

Pitanja	Odgovori (ako nije primenljivo, odgovorite samo sa N/A)
1. Kako će obaveznost promovisati transparentnost?	Ova obaveza promovise transparentnost osiguravajući da se zahtevi građana, procesi učešća i odgovori opština sistematski dokumentuju i čine vidljivim putem platforme E-Opština u strukturiranom i pristupačnom obliku. Građani će moći da prate kako se njihovi doprinosi registruju, obrađuju i postupaju sa opštinskim vlastima. Sažeti i anonimizirani podaci o učešću biće javno dostupni, uključujući informacije o broju i vrstama podnesaka, rokovima za odgovor i naknadnim radnjama, u skladu sa zahtevima zaštite ličnih podataka. Ovo strukturirano objavljivanje informacija o učešću omogucicde građanima, organizacijama civilnog društva i medijima da prate odgovor opština i da bolje razumeju kako lokalne institucije upravljaju i postupaju sa doprinosima građana.
2. Kako će obaveznost pomoći u podsticaju odgovornosti?	Ova obaveza jača odgovornost uspostavljanjem jasnih obaveza opština da primaju, obrađuju i odgovaraju na doprinose građana putem strukturiranih i javno prativih tokova rada na platformi E-Opština. Definisane procedure i vremenski rokovi za odgovor čine opštinske odgovornosti jasnim i merljivim. Sažete i anonimizovane informacije o zahtevima građana, odgovorima opština i naknadnim merama omogucicde građanima, organizacijama civilnog društva i medijima da prate institucionalne učinke, identifikuju kašnjenja ili nedostatke i procene održivost odgovora. Ova transparentnost jača i vertikalnu odgovornost između građana i lokalnih vlasti, kao i internu odgovornost unutar opštinskih administracija. Integrisanjem pracenja odgovora i izveštavanja u redovne radne procese opština, ova obaveznost uključuje odgovornost u svakodnevne prakse upravljanja, umesto oslanjanja na ad hoc izveštavanje. Vremenom, ovo podržava sistematsko pracenje, kontinuirano

	<p>kategorizaciju doprinosa i procese odgovora.</p> <p>Interfejsi dizajnirani u skladu sa standardima upotrebljivosti i pristupačnosti.</p> <p>Zaštita podataka i mere zaštite privatnosti integrisane u sistem.</p> <p>Interne karakteristike pracenja koje omogućavaju opštinama da prate status predmeta i vremenske rokove za odgovor.</p>			<p>sveobuhvatnu zastupljenost OCD, uključujući organizacije koje deluju na opštinskom nivou.</p> <p>ATRC (glavni ko-implemtator OCD) i druge organizacije civilnog društva koje obezbeđuju sveobuhvatnost</p>	
<p>Institucionalna integracija i podrška za njenu implementaciju</p> <p>Integrisanje modula učesnika u radne procese opština kroz operativne smernice, obuku osoblja i ciljane informativne kampanje kako bi se podržalo njihovo korišćenje od strane građana.</p>	<p>Očekivani rezultati</p> <p>Standardne operativne procedure (SOP) koje definišu uloge, odgovornosti i vremenske rokove za odgovore.</p> <p>Opštinsko osoblje obučeno za upravljanje u procesima učesća.</p> <p>Informativni materijali i vodiči za korisnike koji</p>	Q	MALS	<p>Organizacije civilnog društva kao ko-realizatori, kao i druge organizacije, obezbeđuju sveobuhvatnu zastupljenost OCD, uključujući organizacije koje</p>	<p>Udruženje kosovskih opština; Donatori itd.</p>

	<p>podržavaju svest građana i sveobuhvatno korišćenje platforme.</p> <p>Početna implementacija u pilot opštinama sa dokumentacijom naučenih lekcija.</p>			deluju na opštinskom nivou.	
<p>Razvoj i implementacija modula za izveštavanje o pitanjima i davanje povratnih informacija</p> <p>Razvoj i implementacija standardizovanih modula za prijavljivanje problema i pružanje povratnih informacija u okviru platforme E-Opština, koji omogućavaju građanima da prijavljuju lokalne probleme, prate napredak slučajeva i dobijaju strukturirane odgovore.</p> <p>Moduli će biti integrisani u radne procese opština i biće povezani sa definisanim standardima odgovorima i mehanizmima odgovornosti.</p>	<p>Očekivani rezultati</p> <p>Moduli za izveštavanje integrisanih pitanja u E-opština sa standardizovanim kategorijama i strukturiranim obrascima za podnošenje.</p> <p>Funkcija praćenja slučajeva koja omogućava građanima da prate napredak od podnošenja zahteva do rešavanja.</p> <p>Definisani rokovi za odgovor i standardi usluga integrisani u sistem.</p> <p>Automatska obaveštenja koja obavestavaju građane o ažuriranjima statusa i rezultatima.</p> <p>Unutrašnji procesi</p>	Do kraja 2027. godine	Rukovodilac:		
			Akteri podrške		
			Vlada	OCD-a	Ostali (n.pr., Parlament, Privatni sektor itd)
		MALS	Organizacije civilnog društva kao ko-realizatori, kao i druge organizacije, obezbeđuju sveobuhvatnu zastupljenost OCD, uključujući organizacije koje deluju na opštinskom nivou.sveobuhvatnost	Udruženje kosovskih opština; Donatori itd.	

	<p>opština koji omogućavaju određivanje, upravljanje i zaključivanje predmeta. Agregirane analitičke kontrolne table za opštine i MLGA za praćenje trendova i učinka.</p> <p>Sažeti analitički paneli za opštine i MALS radi praćenja trendova i učinka.</p>				
<p>Pilot implementacija i operativno testiranje u odabranim opštinama</p> <p>Pilot implementacija modula za učešće i povratne informacije u odabranoj grupi opština koje predstavljaju različite administrativne i geografske kontekste. Pilot faza će testirati tehničku funkcionalnost, institucionalne procese i korišćenje od strane građana, generišući dokaze za poboljšanje procedura pre šire implementacije.</p>	<p>Očekivani rezultati</p> <p>Moduli funkcionalnog učešća i povratnih informacija u odabranim pilot opštinama Opštinsko osoblje je obučeno i podržano u korišćenju platforme, uz dokumentovane materijale za obuku. Aktivnosti informisanja i podizanja svesti, razvijene u pilot opštinama kako bi se podržala svest i korišćenje platforme od strane građana. Testirani operativni procesi za tretiranje doprinosima</p>	Q2 - 2028	Rukovodilac:		
			Akteri podrške		
			Vlada	OCD-a	Ostali (n.pr., Parlament, Privatni sektor itd)
		MAPL	Organizacije civilnog društva kao ko-realizatori, kao i druge organizacije, obezbeđujući sveobuhvatnu zastupljenost OCD, uključujući organizacije koje deluju na opštinskom nivou.	Udruženje kosovskih opština; Donatori itd.	

	<p>građana u opštinskim upravama. Sistematsko prikupljanje povratnih informacija od građana i opštinskih službenika. Izveštaj o sprovođenju pilot-projekta koji obuhvata podatke o učinku, izazove i preporučena poboljšanja.</p>				
<p>Plan procene i stope (proširenja) Sprovesti procenu pilot implementacije u opštinama zasnovanu na dokazima kako bi se analizirala upotrebljivost, institucionalni učinak i nivo usvajanja od strane građana. Na osnovu nalaza, izraditi praktičnu smernicu za poboljšanje platforme i proširenje implementacije na druge opštine.</p>	<p>Očekivani rezultati</p> <p>Izveštaj o javnoj proceni upotrebljivosti sistema, nivoa učešća građana i stepena institucionalnog reagovanja opštine.</p> <p>Skup pokazatelja učinka izvedenih iz pilot podataka (npr. vreme odziva, stope rešavanja slučajeva, trendovi korišćenja).</p> <p>Dokumentovanje naučenih lekcija i identifikovanje dobrih praksi. Plan proširenja sa</p>	Q4 2028	Rukovodilac:		
			Akteri podrške		
			Vlada	OCD-a	Ostali (n.pr., Parlament, Privatni sektor itd)
			MALS	Organizacije civilnog društva kao ko-realizatori, kao i druge organizacije, obezbeđujući sveobuhvatnu zastupljenost OCD, uključujući organizacije koje deluju na opštinsko	Udruženje kosovskih opština; Donatori itd.

	<p>preporukama za proširenje implementacije i rešavanje nedostataka kapaciteta.</p> <p>Javno objavljivanje nalaza i preporuka procene.</p>			m nivou.	
--	--	--	--	----------	--

Obaveznost 2: Jačanje proaktivnog objavljivanja u Ministarstvu finansija,

Broj i naziv obaveznosti	Br. 2 Jačanje proaktivnog objavljivanja u Ministarstvu finansija		
Kratak opis angažovanja	Ova obaveza uspostavlja strukturirani kvartalni mehanizam praćenja i poboljšanja kako bi se osiguralo kontinuirano proaktivno objavljivanje ključnih javnih dokumenata od strane Ministarstva finansija. Cilj je jačanje institucionalne transparentnosti, javnog pristupa informacijama i odgovornosti standardizacijom praksi objavljivanja, poboljšanjem pristupa informacijama i njihovog blagovremenog objavljivanja i jačanjem saglasnosti sa zakonskim obavezama u vezi sa proaktivnim objavljivanjem.		
Voduća institucija obaveznosti	Ministarstvo finansija		
Akteri podrške	Vlada	Civilno društvo	Ostali akteri Akterët e tjerë (Parlament, Privatni Sektor, itd.)
	Ministarstvo finansija	Organizacije civilnog društva kao ko-realizatori, kao i druge organizacije, obezbeđujući sveobuhvatnu zastupljenost OCD, uključujući organizacije koje deluju na opštinskom nivou.	Udruženje kosovskih opština; Donatori itd.
Vremenski period	2026 - 2028		

Definicija problema

1. Koji problem ima za cilj da reši obaveznost?

Ova obaveza se odnosi na nedostatak redovnog i strukturiranog internog mehanizma za praćenje proaktivnog objavljivanja javnih dokumenata od strane Ministarstva finansija(MF).

Iako su na snazi zakonske obaveze za proaktivno objavljivanje, nedostatak sistematskog praćenja doveo je do nedostataka u potpunosti, blagovremenosti i dostupnosti informacija objavljenih na zvaničnoj veb stranici Ministarstva.

Ovaj problem pogađa građane, organizacije civilnog društva, novinare, istraživače i druge zainteresovane strane, koji se oslanjaju na tačne i blagovremeno objavljene informacije kako bi razumeli politike, pratili javnu potrošnju, ostvarivali svoja prava i pozivali institucije na odgovornost. Njegov uticaj je posebno vidljiv u oblastima kao što su izvršenje budžeta, upravljanje javnim finansijama, fiskalno izveštavanje i drugim oblastima koje su u nadležnosti Ministarstva finansija, posebno tokom budžetskih ciklusa i prilagođavanja politika.

U praksi, problem se manifestuje u nedoslednom objavljivanju dokumenata, zastarelim informacijama i ograničenoj vidljivosti ključnih materijala. Ovi nedostaci štete transparentnosti, slabe odgovornost i smanjuju poverenje javnosti u institucionalne procese. Ova kontinuirana pojava tokom godina ukazuje na sistemski problem, a ne na izolovane slučajeve, koji proizilazi iz nedostatka formalnih procesa praćenja za procenu usklađenosti i podsticanje korektivnih mera.

Rešavanjem ovog izazova, cilj ove obaveznosti je da se ad hoc prakse objavljivanja zamene predvidljivim, odgovornim i proaktivnim sistemom objavljivanja u skladu sa zakonskim zahtevima.

2. Koji su uzroci problema?

Glavni uzrok problema je nedostatak formalnog i kontinuiranog internog mehanizma u okviru Ministarstva finansija (MF) za praćenje proaktivnog objavljivanja javnih dokumenata. U praksi, objavljivanje je u velikoj meri zavisilo od pojedinačnih praksi organizacionih jedinica, bez strukturiranog procesa za sistematsku procenu usklađenosti, blagovremenosti, dostupnosti i kvaliteta informacija objavljenih na veb stranic ministarstva. Kao rezultat toga, nedostaci u objavljivanju se ne identifikuju niti rešavaju na koordinisan i dosledan način.

Jedan povezano uzrok ovog fenomena je nedostatak redovnog institucionalnog ciklusa za izveštavanje i preispitivanje proaktivnih praksi objavljivanja informacija. Bez periodičnog praćenja, zajedničkih standarda i strukturiranih povratnih informacija, organizacionim jedinicama nedostaje jasna osnova za određivanje prioriteta korektivnih mera i održavanje poboljšanja tokom vremena. To dovodi do parcijalnog i neodrživog napretka, umesto do održivog sistema kontinuiranog poboljšanja.

Ovi faktori ukazuju na strukturne i proceduralne slabosti, a ne na izolovane tehničke probleme. Ova obaveznost se bavi ovim osnovnim uzrocima uspostavljanjem redovnog kvartalnog okvira za praćenje koji stvara sistematski ciklus povratnih informacija i jača institucionalnu odgovornost za obaveze proaktivnog objavljivanja informacija.

Opis obaveznosti

1. Šta je do sada učinjeno da se problem reši?

Do sada su napori za rešavanje ovog problema bili prvenstveno usmereni na sprovođenje postojećih zakonskih obaveza za proaktivno objavljivanje javnih dokumenata i finansijskih informacija od strane organizacionih jedinica u okviru Ministarstva finansija (MF). Prakse objavljivanja su uglavnom pojedinačno upravljale nadležne jedinice, bez strukturiranog internog mehanizma za redovnu procenu usklađenosti, održivosti, blagovremenosti ili kvaliteta objavljenih informacija. Kao rezultat toga, nedostaci u objavljivanju nisu sistematski identifikovani niti rešavani kroz koordinirani institucionalni proces, a korektivne mere su se prvenstveno oslanjale na ad hoc inicijative.

Praćenje proaktivnog objavljivanja uglavnom su sprovodila spoljna nadzorna tela. Agencija za informisanje i privatnost je procenila usklađenost sa Zakonom o pristupu javnim dokumentima, dok je Kancelarija poverenika za jezike pratila objavljivanje na službenim jezicima u skladu sa Zakonom o upotrebi službenih jezika. Ove spoljne procene su podigle

svest o zakonskim obavezama i doprinele delimičnim poboljšanjima. Međutim, nisu stvorile održiv interni mehanizam unutar ministarstva za kontinuirano identifikovanje nedostataka i sistematsko unapređenje praksi proaktivnog objavljivanja.

Ova obaveznost rešava ovaj nedostatak uvođenjem, po prvi put, redovnog kvartalnog procesa internog praćenja, gde proaktivno objavljivanje informacija postaje deo rutinskih praksi upravljanja ministarstva.

2. Koje rešenje predlažete?

Predloženo rešenje po prvi put stvara formalni interni mehanizam za redovno kvartalno praćenje proaktivnog objavljivanja javnih dokumenata od strane Ministarstva finansija (MF). Praćenje će se sprovoditi korišćenjem standardizovanih obrazaca kako bi se procenilo da li su dokumenti objavljeni na veb stranici ministarstva potpuni, pristupačni i dostupni na različitim jezicima, uključujući objavljivanje na albanskom, srpskom i engleskom jeziku. Rezultati svakog ciklusa praćenja biće uključeni u interne kvartalne izveštaje koji će biti deljeni sa Kancelarijom generalnog sekretara i relevantnim organizacionim jedinicama. Ovi izveštaji će identifikovati nedostatke, definisati korektivne mere i podržati koordinisano praćenje radi poboljšanja prakse objavljivanja. Stvaranjem predvidljivog ciklusa praćenja i povratnih informacija, mehanizam integriše proaktivnu transparentnost u rutinske institucionalne tokove.

Kroz ovaj strukturirani pristup, obaveza jača institucionalnu transparentnost, povećava odgovornost organizacionih jedinica za proaktivno objavljivanje i stvara održivi okvir za kontinuirano poboljšanje objavljivanja, pristupa i ažuriranja javnih dokumenata. Mehanizam podržava efikasnu primenu postojećih zakonskih obaveza za proaktivno objavljivanje prema Zakonu o pristupu javnim dokumentima.

3. Koje rezultate želimo da postignemo sprovođenjem ove obaveznosti?

Sprovođenje ove obaveznosti doneće konkretne rezultate kroz razvoj i sistematsku upotrebu standardizovanih sredstva za praćenje proaktivnog objavljivanja javnih dokumenata. Glavni rezultati uključuju izradu i korišćenje obrazaca za praćenje, pripremu kvartalnih izveštaja o praćenju i organizaciju internih aktivnosti podrške u okviru Ministarstva finansija (MF). Svaki kvartalni izveštaj će proceniti potpunost dokumenata, pristupačnost i dostupnost objavljenih dokumenata na različitim jezicima, u skladu sa zakonodavstvom na snazi.

Što se tiče institucionalnih kapaciteta, cilj ove obaveznosti je jačanje znanja i svesti rukovodilaca organizacionih jedinica o obavezama proaktivnog objavljivanja podataka i identifikaciji dokumenata koji bi trebalo da budu objavljeni na inicijativu institucije. Radi podrške ovom cilju, tokom perioda 2026-2028. godine biće organizovane dve interne radionice kako bi se organizacione jedinice usmerile o korišćenju nalaza praćenja i poboljšanju praksi objavljivanja podataka. Na institucionalnom nivou, obaveznost stvara strukturirani okvir za redovno otažavanje i poboljšanje praksi proaktivnog objavljivanja podataka. Kvartalno praćenje i izveštavanje pružće dokumentovanu osnovu za donošenje informisanih odluka, samoprocenu institucije i koordinisane korektivne mere. Ovaj proces doprinosi jačanju institucionalne transparentnosti i odgovornosti, promovišće održivu podudarnost zakonskih obaveza o pristupu javnim dokumentima.

Sprovođenje ove obaveznosti oslanjaće se na postojeće ljudske i institucionalne kapacitete Odseka za transparentnost. Za period 2026-2028, ukupan planirani budžet za ovu obaveznost iznosi 96.744,28 evra, što pokriva internu implementaciju mehanizma za praćenje i dve interne radionice sprovedene za organizacione jedinice u okviru MF.

Analiza obaveznosti

1. Kako će obaveznost promovisati transparentnost?

Ova obaveznost promoviše institucionalnu transparentnost uspostavljanjem redovnog kvartalnog mehanizma za praćenje proaktivnog objavljivanja javnih dokumenata na veb stranici Ministarstva finansija (MF). Koristiće standardizovane šablone za praćenje i kvartalne izveštaje,

	<p>mehanizam pruža strukturiran i dokumentovan rezime potpunosti, dostupnosti i raspoloživosti na različitim jezicima informacija objavljenih na albanskom, srpskom i engleskom jeziku.</p> <p>Kroz sistematsku procenu praksi objavljivanja, proces praćenja povećava doslednost, predvidljivost i usklađenost u proaktivnom objavljivanju. On ističe praznine u informacijama, podržava blagovremene korektivne mere i pomaže da se osigura da javnost ima pouzdan i pravičan pristup javnim dokumentima, u skladu sa važećim pravnim okvirom.</p>
<p>2. Kako će obaveznost pomoći u promociji odgovornosti?</p>	<p>Ova obaveza podstiče institucionalnu odgovornost uspostavljanjem redovnog internog ciklusa praćenja, izveštavanja i praćenja proaktivnog objavljivanja javnih dokumenata. Kvartalni izveštaji o praćenju biće prosleđeni Kancelariji generalnog sekretara i relevantnim organizacionim jedinicama, stvarajući dokumentovanu osnovu za koordinisani nadzor i korektivne mere.</p> <p>Razjašnjavanjem odgovornosti i dokumentovanjem učinka, mehanizam čini nedostatke unutar institucije vidljivim i podržava brze odgovore tamo gde se identifikuju slabosti. Sistematska upotreba nalaza praćenja za preporučivanje poboljšanja jača odgovornost u svim organizacionim jedinicama i promovise dosledno poštovanje obaveza proaktivnog objavljivanja.</p>
<p>3. Kako će obaveznost poboljšati učešće građana u definisanju, sprovođenju i praćenju rešenja?</p>	<p>Iako ova obaveza ne stvara nove mehanizme za direktno učešće, ona jača temelje za učešće građana poboljšanjem javnog pristupa informacijama. Poboljšanjem identifikacije, strukturiranja i redovnog objavljivanja ključnih dokumenata na veb stranici Ministarstva finansija obaveznost stvara bolje uslove za informisano angažovanje građana.</p> <p>Sistematsko praćenje osigurava da su javni dokumenti potpuniji, ažurniji i dostupniji na albanskom, srpskom i engleskom jeziku, u skladu sa važećim zakonskim okvirom. Poboljšani pristup pouzdanim informacijama omogućava građanima, organizacijama civilnog društva i medijima da se efikasnije uključe u javne debate, prate institucionalne akcije i na informisan način doprinesu diskusiji, sprovođenju i nadzoru javnih politika.</p>

Commitment Planning					
Ključne tačke/prekretnice	Očekivani rezultati	Očekivani datum završetka	Akteri		
<p>Razvoj standardizovanih šablona za praćenje</p> <p>Izrada i odobravanje standardizovanih obrazaca za kvartalno praćenje</p>	<p>Očekivani rezultati</p> <p>Standardizovani, zvanično odobreni šabloni za praćenje koji pokrivaju sve kategorije</p>	<p>Q 1 2026</p>	<p>Rukovodilac: Ministarstvo finansija, rada i transfera</p> <p>Odsek za transparentnost</p>		
			<p><u>Akteri podrške</u></p>		
			<p>Vlada</p>	<p>OCD-a</p>	<p>Ostali (n.pr., Parlament,</p>

<p>proaktivnog objavljivanja javnih dokumenata od strane Ministarstva finansija, rada i transfera (MFRT), u skladu sa važećim zakonskim obavezama.</p>	<p>dokumenata koji podležu proaktivnom objavljivanju.</p> <p>Šabloni za praćenje usklađeni sa Zakonom o pristupu javnim dokumentima, relevantnim administrativnim uputstvima za zvanične veb stranice institucija, kao i sa važećim sektorskim finansijskim zakonodavstvom.</p> <p>Jasna kategorizacija tipova dokumenata, zahtevi za objavljivanje, kriterijumi pristupa i indikatori jezičke usklađenosti.</p> <p>Praktična uputstva za organizacione jedinice o tome kako da primene šablone tokom kvartalnog procesa praćenja.</p>		<p>Ministarstvo finansija, rada i transfera</p>	<p>N/A</p>	<p>Privatni sektor itd)</p> <p>N/A</p>
<p>Sprovođenje kvartalnog praćenja</p> <p>Sprovođenje redovnog kvartalnog ciklusa praćenja, korišćenjem standardizovanih obrazaca, radi procene usklađenosti</p>	<p>Očekivi rezultati</p> <p>Vežbe kvartalnog praćenja sproveden kontinuirano tokom perioda 2026-2028.</p> <p>Popunjeni obrasci za praćenje koji</p>	<p>Kvartalno, tokom perioda 2026-2028</p>	<p>Rukovodilac: Ministarstvo finansija</p> <p><u>Akteri podrške</u></p> <p>Vlada</p>	<p>OCD-as</p> <p>Organiza</p>	<p>Ostali (n.pr., Parlament, Privatni sektor itd)</p> <p>Udruženj</p>

<p>sa proaktivnim obavezama objavljivanja podataka Ministarstvu finansija (MF).</p>	<p>dokumentuju status objavljivanja potrebnih dokumenata.</p> <p>Evidencija praćenja koji navode zakonske obaveze za objavljivanje, dostupnost dokumenata i jezičku kompatibilnost (albanski, srpski, engleski).</p> <p>Periodično ažuriranje obrazaca za praćenje kako bi se odrazile zakonske ili institucionalne promene.</p> <p>Dokumentovana zapažanja i korektivne preporuke zabeležene za svaki ciklus praćenja</p>		<p>Ministarstvo finansija</p>	<p>cije civilnog društva kao ko-realizatori, kao i druge organizacije, obezbeđuju cjelovitu zastupljenost OCD, uključujući organizacije koje deluju na opštinskom nivou.</p>	<p>e kosovskih opština; Donatori itd.</p>
<p>Priprema i korišćenje kvartalnih izveštaja o praćenju</p> <p>Priprema strukturiranih kvartalnih izveštaja o praćenju, procena usklađenosti sa obavezama proaktivnog objavljivanja i finansijske transparentnosti na zvaničnoj veb stranici</p>	<p>Očekivani rezultati</p> <p>Kvartalni izveštaji o praćenju pripremljeni i finalizovani u roku od dva meseca nakon završetka svakog izveštajnog kvartala (2026-2028).</p> <p>Izveštaji kojima se procenjuje usklađenost sa zakonskim</p>	<p>Kvartalni ciklus izveštavanja tokom perioda 2026-2028</p>	<p>Rukovodilac: Ministarstvo finansija</p>		
			<p><u>Akteri podrške</u></p>		
<p>Vlada</p>			<p>OCD-a</p>	<p>Ostali (n.pr., Parlament, Privatni sektor itd)</p>	
			<p>Ministarstvo finansija</p>	<p>Organizacije civilnog društva</p>	<p>Udruženje kosovskih opština;</p>

Ministarstva finansija (MF).	zahtevima za objavljivanje, uključujući dostupnost dokumenata, rokove, pristup, strukturu, format i jezičku pokrivenost. Identifikacija praznina u objavljivanju, delimičnih objavljivanja i tehničkih ili jezičkih nepodudarenosti. Dokumentovane preporuke i korektivne mere za odgovorne organizacione jedinice. Interna distribucija izveštaja radi njihovog praćenja i koordinisanog poboljšanja.			kao ko-realizatori, kao i druge organizacije, obezbeđujući sveobuhvatnu zastupljenost OCD, uključujući organizacije koje deluju na opštinskom nivou	Donatori itd.
<p>Distribucija i institucionalna upotreba kvartalnih izveštaja o radu</p> <p>Priprema strukturiranih kvartalnih izveštaja o radu, procena usklađenosti sa obavezama proaktivnog objavljivanja i finansijske transparentnosti na zvaničnoj veb stranici Ministarstva finansija (MF).</p>	<p>Očekivani rezultati</p> <p>Kvartalni izveštaji o radu službeno se dostavljaju Kancelariji generalnog sekretara i rukovodiocima organizacionih jedinica.</p> <p>Interna cirkulacija izveštaja relevantnim odeljenjima i odsecima.</p> <p>Izveštaji korišćeni kao osnova za</p>	Kvartalni ciklus izveštavanja tokom perioda 2026-2028	<p>Rukovodilac: Ministarstvo finansija Odsek za transparentnost</p>		
			<u>Akteri podrške</u>		
			Vlada	OCD-a	Ostali (n.pr., Parlament, Privatni sektor itd)
			Ministarstvo finansija Odsek za transparentnost	Organizacije civilnog društva kao ko-realizatori, kao i druge organizacije, obezbeđujući sveobuhvatnu	Udruženje kosovskih opština; Donatori itd.

	<p>institucionalnu refleksiju i za koordinisane mere poboljšanja.</p> <p>Izveštaji korišćeni kao osnova za institucionalnu refleksiju i koordinisane mere poboljšanja.</p> <p>Dokumentovane prateće radnje koje su pokrenule odgovorne organizacione jedinice.</p>			<p>atnu zastupljenost OCD, uključujući organizacije koje deluju na opštinskom nivou</p>	
<p>Organizovanje radionica za izgradnju kapaciteta o proaktivnom radu i objavljivanju</p> <p>Organizovanje internih radionica radi jačanja institucionalnih kapaciteta za sprovođenje mehanizma za rad i unapređenje proaktivnih praksi objavljivanja informacija.</p>	<p>Očekivani rezultati</p> <p>Dve interne radionice sprovedene za organizacione jedinice unutar MF-a.</p> <p>Materijali za radionicu koji objašnjavaju procedure rada i zakonske obaveze za proaktivno objavljivanje informacija.</p> <p>Podizanje svesti o odgovornostima u vezi sa objavljivanjem dokumenata i preduzimanjem korektivnih mera.</p> <p>Prikupljanje</p>	<p>Dve radionice održane tokom 2026-2028. godine (tj. početna radionica početkom 2026. godine i naknadna radionica tokom implementacije)</p>	<p>Rukovodilac: Ministarstvo finansija Odsek za transparentnost</p>		
			<p><u>Akteri podrške</u></p>		
			Vlada	OCD-a	Ostali (n.pr., Parlament, Privatni sektor itd)
			<p>Ministarstvo finansija Odsek za transparentnost</p>	<p>Organizacije civilnog društva kao ko-realizatori, kao i druge organizacije, obezbeđujući sveobuhvatnu zastupljenost OCD, uključujući</p>	<p>Udruženje kosovskih opština; Donatori itd.</p>

	komentara i sugestije od organizacionih jedinica kako bi se informisala o budućim poboljšanjima.			organizacije koje deluju na opštinskom nivou	
--	--	--	--	--	--

Obaveznost 3: Standardizacija i unapređenje proaktivnog objavljivanja javnih dokumenata i praćenje platforme otvorenih podataka informacija javnih službi

Broj i naziv obaveznosti	Nr. 3 Standardizacija i unapređenje proaktivnog objavljivanja javnih dokumenata i praćenje platforme otvorenih podataka informacija javnih službi		
Kratak opis obaveznosti	Ova obaveznost uspostavlja standardizovane zahteve za proaktivno objavljivanje jasnih, potpunih i upotrebljivih informacija o javnim uslugama. Testirana u odabranim javnim institucijama, cilja poboljšanje transparentnosti, javnog pristupa informacijama o uslugama i veću podudarenost u načinu na koji institucije pružaju (čine javno dostupnim) usluge. Inicijativa će razviti zajedničke šablone i smernice za objavljivanje opisa usluga, kriterijuma prihvatljivosti, procedura, vremenskih rokova i kontakt informacija, stvarajući pristupačnije i građanima orijentisanije okruženje za pružanje usluga.		
Vodeća institucija obaveznosti	Agencija za informacije i privatnost (AIP)		
Akteri podrške	Vlada	Akteri podrške	Vlada
	Opštine, AIP, resorna ministarstva	Organizacije civilnog društva kao ko-realizatori, kao i druge organizacije, obezbeđujući sveobuhvatnu zastupljenost OCD, uključujući organizacije koje deluju na opštinskom nivou	Udruženje kosovskih opština;
Vremenski period	2026 - 2028		

Definicija problema

1. Koji problem ima za cilj da reši obaveznost?

Ova obaveznost ima za cilj da se reši problem nedostatka proaktivnog, jasnog i standardizovanog objavljivanja informacija od strane javnih institucija na Kosovu, posebno informacija koje se odnose na javne usluge. Ova praznina direktno utiče na građane i istovremeno ugrožava institucionalnu transparentnost i efikasno pružanje javnih usluga. Građani širom Kosova, kako na centralnom tako i na lokalnom nivou, pogođeni su ovim problemom, posebno kada im je potreban pristup administrativnim uslugama ili ostvarivanje njihovih zakonskih prava. U mnogim slučajevima, građani nemaju pristup osnovnim informacijama o tome kako da dobiju uslugu, uključujući kriterijume podobnosti, potrebnu dokumentaciju, troškove, rokove i mehanizme za žalbe. Čak i kada su informacije dostupne, one su često fragmentirane (delimične), zastarele ili predstavljene na način koji nije upotrebljiv, što građanima otežava razumevanje i korišćenje.

2. Cilat jané shkaqet e problemit?

Nedostatak proaktivnog, tačnog i standardizovanog objavljivanja informacija od strane javnih institucija na Kosovu - posebno u vezi sa javnim uslugama za građane - ostaje stalni izazov sa direktnim uticajem na institucionalnu transparentnost i efikasno ostvarivanje prava građana. U mnogim slučajevima, javne institucije ne uspevaju u objavljuju potpune i jasne informacije o administrativnim procedurama, kriterijumima podobnosti, potrebnoj dokumentaciji, troškovima, zakonskim rokovima i mehanizmima za žalbe u vezi sa javnim uslugama. Ovaj problem pogađa građane širom Kosova, kako na centralnom tako i na lokalnom nivou, posebno tokom njihovih svakodnevnih interakcija sa javnom administracijom, prilikom podnošenja zahteva za administrativne usluge ili ostvarivanja svojih zakonskih prava. Ono što najviše pogađa građane je faza podnošenja zahteva za usluge, gde nedostatak jasnih, strukturiranih i pristupačnih informacija stvara neizvesnost, zabunu i proceduralna kašnjenja. Čak i kada se informacije o javnim uslugama objave, one su često fragmentirane (delimične), zastarele ili predstavljene na način koji nije jasan ili upotrebljiv za građane. Na primer, na institucionalnim veb stranicama ili platformi e-Kosova, neke usluge pružaju samo obrasce za prijavu ili mogućnost onlajn podnošenja, dok nedostaju bitne prateće informacije, kao što su postupci korak po korak, pravno obavezujući rokovi za odgovor, troškovi usluga ili postupci za žalbe u slučaju odbijanja ili nepružanja usluge u zakonskom roku. Ovo značajno ograničava sposobnost građana da razumeju i efikasno koriste dostupne usluge i slabi predviđene koristi digitalizacije.

Opis obaveznosti

1. Šta je do sada učinjeno da se problem reši?

Poslednjih godina, javne institucije na Kosovu su preduzele razne inicijative za poboljšanje transparentnosti i pristupa javnim informacijama, uglavnom kroz proaktivno objavljivanje dokumenata u skladu sa zakonskim obavezama prema Zakonu o pristupu javnim dokumentima. Agencija za informacije i privatnost (AIP) je odigrala ključnu ulogu u praćenju usklađenosti i promovisanju proaktivnih praksi objavljivanja u svim institucijama. Paralelno, digitalizacija javnih usluga doprinela je povećanju dostupnosti usluga i mehanizama za onlajn prijavu, posebno putem institucionalnih veb stranica i platforme e-Kosova. Pojedina ministarstva i opštine su takođe sprovele ad hoc inicijative za objavljivanje informacija vezanih za usluge u okviru svojih mandata. Međutim, ovi napori su uglavnom bili delimični i neujednačeni među institucijama. Iako je tehnički pristup uslugama poboljšán, objavljivanje sveobuhvatnih, standardizovanih i korisničkih informacija građanima o procedurama usluga, zahtevima, troškovima, rokovima i mehanizmima za žalbe

ostalo je nestabilno. Kao rezultat toga, prethodna rešenja su samo delimično rešila problem i nisu rezultirala jedinstvenim, građanima orijentisanim pristupom proaktivnom objavljivanju informacija o uslugama.

2. Koje rešenje predlažete?

Ova obaveznost predlaže strukturiran i standardizovan pristup proaktivnom objavljivanju sveobuhvatnih i upotrebljivih informacija o javnim uslugama, sa posebnim fokusom na potrebe građana. Obaveznost će pilotirati ovaj pristup u pet javnih institucija - tri opštine i dva ministarstva - koje će služiti kao testna platforma za jedinstveni model koji se može ponovo koristiti u javnom sektoru. Pilot projekat će se fokusirati na osiguravanje da za svaku odabranu javnu uslugu, institucije proaktivno objavljuju bitne informacije u skladu sa Zakonom o pristupu javnim dokumentima. Ove informacije uključuju: procedure i kriterijume podobnosti za uslugu; potrebnu dokumentaciju i troškove; obrasce za prijavu i uputstva za korisnike; pravno obavezujuće rokove za pružanje usluga; i postupke za žalbe i odgovorne organe.

Ovaj pristup se razlikuje od prethodnih napora, prelazeci sa izolovanih, institucionalno specifičnih inicijativa na standardizovani, na usluge usmeren model koji daje prioritet jasnoći, upotrebljivosti i pravnoj potpunosti informacija. Iako obaveznost neće rešiti sve izazove transparentnosti vezane za javne usluge, ona će se adresovati značajnim delom problema poboljšanjem kvaliteta, održivosti i pristupa informacijama za odabrane usluge. Pilot projekat će pružiti dokaze i praktično iskustvo kako bi se podržalo postepeno proširenje modela na druge institucije i usluge.

3. Koje rezultate želimo da postignemo sprovođenjem ove obaveznosti?

Ova obaveza će povećati transparentnost osiguravanjem da javne institucije na Kosovu redovno, jasno i u okviru utvrđenih rokova objavljuju ključne informacije i podatke, bez potrebe da građani podnose formalne zahteve za informacijama. Objavljene informacije mogu uključivati odluke, izveštaje, budžete, ugovore, ažuriranja o sprovođenju politika i druge relevantne dokumente. Ovo će poboljšati pristup građana informacijama tako što će podaci biti dostupni onlajn u otvorenim i lako razumljivim formatima. Kao rezultat toga, građani će bolje razumeti kako funkcionišu javne institucije, kako se donose odluke i kako se koriste javni resursi, čime će se ojačati transparentnost u upravljanju.

Analiza obaveznosti	
Pitanja	Odgovor (ako nije primenljivo, odgovorite samo sa N/A)
1. Kako će obaveznost promovisati transparentnost?	Povećanje institucionalne transparentnosti kroz proaktivno, tačno i standardizovano objavljivanje informacija o uslugama građanima, u skladu sa Zakonom o pristupu javnim dokumentima. Poboljšanje pristupa građana pružanjem jasnih i razumljivih informacija o procedurama, uslovima, dokumentaciji, troškovima, zakonskim rokovima i mehanizmima za žalbe na javne usluge, smanjenje neizvesnosti i zabune prilikom dobijanja usluga.

<p>2. Kako će obaveznost pomoći u podsticanju odgovornosti?</p>	<p>Ova obaveznost će povećati odgovornost tako što će se od javnih institucija zahtevati da objavljuju informacije o svojim aktivnostima, odgovornostima i napretku u sprovođenju politika i obaveza. Kada su informacije dostupne javnosti, institucije postaju odgovornije za svoje postupke i odluke. Proaktivno objavljivanje će omogućiti građanima, organizacijama civilnog društva i medijima da prate napredak i identifikuju kašnjenja ili nedostatke.</p>
<p>3. Kako će obaveznost poboljšati učesće građana u definisanju, sprovođenju i praćenju rešenja?</p>	<p>Kada se informacije i dokumenti objavljuju proaktivno, građani su bolje u mogućnosti da razumeju javna pitanja, predlažu rešenja i smisleno učestvuju u javnim konsultacijama. Ova obaveznost će uključiti građane i njihove grupe uspostavljanjem mehanizama za komentare, javne konsultacije i saradnju sa civilnim društvom u vezi sa objavljenim informacijama. Takođe će podržati građansko praćenje, omogućavajući pojedincima i grupama da prate napredak, procenjuju rezultate i doprinose nadzoru. Ovo jača poverenje javnosti i podstiče aktivnije učesće u izradi, sprovođenju i praćenju javnih politika na Kosovu.</p>

Planiranje obaveznosti															
<i>(Ovo je početni proces planiranja koji se prvenstveno fokusira na definisanje ključnih prekretnica i očekivanih ishoda, kao i na identifikovanje ključnih zainteresovanih strana.)</i>															
Ključne tačke/prekretnice	Očekivani rezultati	Očekivani datum završetka	Akteri												
<p>Izbor pilot institucija i osnovna procena</p> <p>Izbor pilot institucija i procena postojećih praksi za objavljivanje informacija o javnim uslugama.</p>	<p>Očekivani rezultati</p> <p>Odobrena metodologija za izbor pilot institucija.</p> <p>Službena potvrda pet pilot institucija (tri opštine i dva ministarstva)</p> <p>Spisak javnih usluga koje pruža svaka pilot institucija.</p> <p>Izveštaj o osnovnoj proceni koji analizira dostupnost, jasnoću i pristupačnost informacija u vezi sa javnim uslugama.</p>	<p>Q2 2026</p>	<table border="1"> <tr> <td colspan="3" data-bbox="951 1079 1426 1146"> Rukovodilac: Agencija za informisanje i privatnosti (AIP) </td> </tr> <tr> <td colspan="3" data-bbox="951 1146 1426 1178"> <u>Akteri podrške</u> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="951 1178 1129 1415"> Vlada </td> <td data-bbox="1129 1178 1283 1415"> CSOs </td> <td data-bbox="1283 1178 1426 1415"> Ostali (n.pr., Parlament, Privatni sektor itd) </td> </tr> <tr> <td data-bbox="951 1415 1129 2018"> Agencija za informacije i privatnost (AIP), odabrana ministarstva i opštine </td> <td data-bbox="1129 1415 1283 2018"> Organizacije civilnog društva kao ko-realizatori, kao i druge organizacije, obezbeđujući sveobuhvatnu zastupljenost OCD, uključuju </td> <td data-bbox="1283 1415 1426 2018"> Udruženje kosovskih opština; Donatori itd. </td> </tr> </table>	Rukovodilac: Agencija za informisanje i privatnosti (AIP)			<u>Akteri podrške</u>			Vlada	CSOs	Ostali (n.pr., Parlament, Privatni sektor itd)	Agencija za informacije i privatnost (AIP), odabrana ministarstva i opštine	Organizacije civilnog društva kao ko-realizatori, kao i druge organizacije, obezbeđujući sveobuhvatnu zastupljenost OCD, uključuju	Udruženje kosovskih opština; Donatori itd.
Rukovodilac: Agencija za informisanje i privatnosti (AIP)															
<u>Akteri podrške</u>															
Vlada	CSOs	Ostali (n.pr., Parlament, Privatni sektor itd)													
Agencija za informacije i privatnost (AIP), odabrana ministarstva i opštine	Organizacije civilnog društva kao ko-realizatori, kao i druge organizacije, obezbeđujući sveobuhvatnu zastupljenost OCD, uključuju	Udruženje kosovskih opština; Donatori itd.													

	Sporazumi o saradnji ili memorandumima o razumevanju potpisani sa svakom pilot institucijom.			ci organizacije koje deluju na opštinskom nivou	
<p>Razvoj standardizovanog obrasca i vodiča za objavljivanje informacija javnih službi</p> <p>Izrada i usvajanje standardizovanog obrasca i praktičnih smernica za proaktivno objavljivanje informacija javnih službi, u skladu sa zakonskim obavezama o pristupu javnim dokumentima.</p>	<p>Očekivani rezultati</p> <p>Službeno odobren standardizovani šablon za objavljivanje informacija o javnim uslugama.</p> <p>Šablon koji obuhvata ključne elemente kao što su opis usluge, kriterijumi podobnosti, procedure, potrebna dokumenta, rokovi, naknade i kontakt informacije.</p> <p>Praktični vodič koji objašnjava kako institucije treba da primene obrazac.</p> <p>Odobranje obrasca kroz konsultacije sa pilot institucijama.</p> <p>Konačna verzija obrasca i smernica spremna za primenu u pilot fazi.</p>	2027	<p>Rukovodilac: Agencija za informisanje i privatnosti (AIP)</p> <p><u>Akteri podrške</u></p>		
			Vlada	CSOs	Ostali (n.pr., Parlament, Privatni sektor itd)
			<p>Agencija za informacije i privatnost (AIP),</p>	<p>Organizacije civilnog društva kao ko-realizatori, kao i druge organizacije, obezbeđuju sveobuhvatnu zastupljenost OCD, uključujući organizacije koje deluju na opštinskom nivou</p>	<p>Udruženje kosovskih opština; Donatori itd.</p>
<p>Izgradnja kapaciteta i institucionalna priprema za implementaciju</p>	<p>Očekivani rezultati</p> <p>Održano je pet najmanje</p>	2027	<p>Rukovodilac: Agencija za informisanje i privatnosti (AIP)</p>		
			<p>Rukovodilac: Agencija za informisanje i privatnosti (AIP)</p>		

<p>Jačanje institucionalnih kapaciteta u pilot institucijama za sprovođenje standardizovanog objavljivanja informacija o javnim uslugama.</p>	<p>radionica za obuku službenika zaduženih za javno informisanje i komunikaciju.</p>		Qeveria	CSOs	Ostali (n.pr., Parlament, Privatni sektor itd)
	<p>Oko 100 javnih službenika obučeno je za primenu standardizovanog obrasca za objavljivanje.</p> <p>Određivanje kontakt osobe za objavljivanje informacija o uslugama u svakoj pilot instituciji.</p> <p>Razvijeni institucionalni akcioni planovi za vođenje implementacije i ažuriranja informacija o uslugama.</p> <p>Inutrašnji radni procesi uspostavljeni za podršku redovnom pregledu i ažuriranju objavljenih informacija.</p>		<p>Agencija za informisanje i privatnosti (AIP)</p>	<p>Organizacije civilnog društva kao ko-realizatori, kao i druge organizacije, obezbeđuju cjelovitu zastupljenost OCD, uključujući organizacije koje deluju na opštinskom nivou</p>	<p>Udruženje kosovskih opština; Donatori itd.</p>

Obaveznost 4: Povećanje transparentnosti i javnog nadzora nad podacima u borbi protiv korupcije

Broj i naziv obaveznosti	Br. 4 Povećanje transparentnosti i javnog nadzora nad podacima u borbi protiv korupcije
Kratak opis obaveznosti	Jačanje javnog integriteta poboljšanjem digitalnog upravljanja i proaktivnim objavljivanjem podataka vezanih za integritet, uključujući

	imovinske prijave, sukobe interesa i praćenje planova integriteta. Ova obaveza ima za cilj da obezbedi strukturiraniji i lakši pristup ovim informacijama, kako bi se povećala transparentnost, odgovornost i javni nadzor.		
Vodena institucija posvećenosti Institucionalni udruženi i zotimit	Agencija za sprečavanje korupcije (ASK)		
Akteri podrške	Vlada	Civilno društvo	Ostali akteri (Parlament, privatni sektor, itd.)
	Agencija za sprečavanje korupcije (ASK)	Organizacije civilnog društva kao ko-realizatori, kao i druge organizacije, obezbeđujući sveobuhvatnu zastupljenost OCD, uključujući organizacije koje deluju na opštinskom nivou	Udruženje kosovskih opština; Donatori itd.
Vremenski period	2026-2028		

Definicija problema

1. 1. Koji problem ima za cilj da reši obaveznost?

Ova obaveznost upućuje nedostatak standardizovanog i lako prativog sistema za objavljivanje i upravljanje podacima vezanim za integritet na Kosovu. U tri ključne oblasti javnog integriteta, informacije su trenutno fragmentirane, nedosledno strukturirane i često se ne objavljuju u pristupačnim ili ponovo upotrebljivim formatima: izjave o imovini i poklonima, sukobi interesa i planovi institucionalnog integriteta. Kao rezultat toga, teško je upoređivati podatke tokom godina, sprovesti sistematsku analizu ili pratiti institucionalni učinak. Ova situacija ograničava značajnu transparentnost i slabi javni nadzor. Građani i poreski obveznici su direktno pogođeni, jer nedostatak vidljivosti mehanizama integriteta povećava rizik od zloupotrebe javnih resursa i prekomernog uticaja na donošenje odluka. Organizacije civilnog društva, istraživački novinari i istraživači suočavaju se sa dodatnim preprekama zbog raspodeljenih i nestandardizovanih podataka, što ograničava praćenje zasnovano na dokazima i rano otkrivanje rizika po integritet. Same javne institucije su takođe pogođene ovom situacijom. U nedostatku integrisanih digitalnih sistema i jasnih indikatora učinka, planovi integriteta često ostaju formalni dokumenti, umesto da služe kao efikasna sredstva za upravljanje. Štaviše, procesi za rešavanje sukoba interesa ne pružaju dovoljno mogućnost tragovanja za javnost.

Problem se javlja na nacionalnom nivou i utiče i na centralne i na lokalne institucije. Postaje vidljiviji tokom perioda povećanog rizika po integritet, kao što su izbori, velike javne investicije, procesi javnih nabavki i imenovanja na visoke položaje. Ovi izazovi su postojali tokom godina zbog nesistematskih praksi objavljivanja podataka, nedostatka otvorenih i višekратно upotrebljivih formata i ograničenih digitalnih mehanizama za kontinuirano praćenje. Vremenom je ovo oslabilo poverenje javnosti u sisteme integriteta i doprinelo neravnomernoj primeni mera protiv korupcije u svim institucijama.

2. Problem proizilazi iz kombinacije regulatornih, institucionalnih, tehničkih i organizacionih faktora koji ograničavaju upotrebljivost podataka vezanih za integritet za efikasan nadzor. Glavni problem nije nedostatak podataka, već činjenica da postojeće informacije o prijavama imovine, sukobu interesa i planovima integriteta nisu strukturirane na način koji podržava smislenu transparentnost i odgovornost.

Nekoliko osnovnih uzroka doprinosi ovoj situaciji:

- **Nedovoljni regulatorni standardi** - Postojeća pravila ne zahtevaju održivi način objavljivanje podataka o integritetu u otvorenim, standardizovanim i mašinski čitljivim formatima, niti postavljaju jedinstvene standarde za metapodatke ili zahteve za redovno ažuriranje.
- **Ograničeni institucionalni kapaciteti** - Javnim institucijama često nedostaje specijalizovana stručnost u upravljanju podacima, kontroli kvaliteta i analizi rizika integriteta, što utiče na tačnost, održivost i korisnost objavljene informacije.
- **Nestandardizovani radni procesi** - Proces izveštavanja, verifikacije, objavljivanja i praćenja nisu integrisani u jedinstveni operativni okvir, što rezultira fragmentiranim i neujednačenim praksama.
- **Fragmentirani digitalni sistemi** - Sa postojećim tehnološkim sredstvima nije moguće dovoljno dobro međusobno povezivanje, pa su procesi praćenja uglavnom manuelni, spori i teško proširivi.
- **Kultura formalne usaglašenosti** - Objavljivanje podataka se često tretira kao minimalna zakonska obaveza, a ne kao funkcionalno sredstvo za analizu, nadzor i donošenje odluka.

Zajedno, ovi faktori rezultiraju podacima o integritetu koje je teško pretraživati, upoređivati i analizirati, što ograničava njihovu upotrebu za javni nadzor i institucionalnu odgovornost.

Opis obaveznosti

1. Šta je do sada učinjeno da se problem reši?

Kosovo je poslednjih godina preduzelo neke važne početne korake ka digitalizaciji aspekata svog okvira za sprečavanje korupcije. Razvijena je digitalna platforma za prijavu imovine, koja uključuje module za podnošenje prijave imovine i poklona, izveštavanje o sprovođenju planova institucionalnog integriteta i pripremu godišnjih izveštaja o integritetu. Ovi napori su stvorili osnovnu digitalnu infrastrukturu i poboljšali interne administrativne procese vezane za upravljanje integritetom. Međutim, korišćenje i pristup javnim podacima vezanim za integritet ostali su ograničeni. Objavljivanje podataka nije bilo održivo proaktivno ili standardizovano, a informacije se često objavljuju u formatima koje je teško pretraživati, upoređivati ili ponovo koristiti. Štaviše, nedostatak integrisanih sistema i merljivih indikatora učinka ograničio je mogućnost praćenja trendova i procene efikasnosti mehanizama integriteta.

Kao rezultat toga, dosadašnji napori su ojačali administrativnu digitalizaciju, ali još uvek nisu stvorili sveobuhvatni okvir za strukturirani javni pristup, analizu i nadzor podataka o integritetu. Predložena obaveznost nadovezuje se na postojeću platformu fokusirajući se na poboljšanje transparentnosti, poboljšanje korišćenja i međusobne povezanosti podataka.

2. Koje rešenje predlažete?

Ova obaveznost predlaže ciljana poboljšanja u digitalnom upravljanju i proaktivnom

objavljivanju podataka vezanih za integritet. Fokusira se na unapređenje postojećih platforme Agencije za sprečavanje korupcije, razvoj strukturiranog javnog pristupa ključnim podacima putem javnog API-ja ili formata za preuzimanje i standardizaciju objavljivanja informacija o imovinskim deklaracijama, sukobu interesa i praćenju planova integriteta. Za razliku od prethodnih napora, koji su uglavnom ojačali internu administrativnu digitalizaciju, predloženo rešenje daje prioritet strukturiranim, ponovo upotrebljivim i uporedivim javnim podacima. Ono uvodi zajedničke standarde objavljivanja, merljive indikatore i prakse redovnog praćenja, čineći informacije o integritetu lakšim za pristup, analizu i praćenje tokom godina. Poboljšanjem korišćenja i transparentnosti podataka, ova obaveznost jača javni nadzor i institucionalnu odgovornost. Ona se bavi ključnim delom problema - nedostatkom dostupnih i pravih podataka o integritetu - uz istovremeno priznavanje da šire reforme borbe protiv korupcije prevazilaze digitalnu transparentnost. Stoga se obaveznost posebno fokusira na dimenziju digitalnog upravljanja i objavljivanje podataka u oblasti javnog integriteta.

3. Koje rezultate želimo da postignemo sprovođenjem ove obaveznosti?

Sprovođenje ove obaveze ima za cilj da donese konkretna poboljšanja u pristupu, korišćenju i praćenju podataka vezanih za integritet, čime se jača transparentnost i javna odgovornost.

Očekivani rezultati

- Napredna digitalna platforma Agencije za sprečavanje korupcije, sa poboljšanim funkcionalnostima za upravljanje i objavljivanje podataka vezanih za integritet;
- Strukturiran javni pristup ključnim podacima o imovinskim deklaracijama, sukobu interesa i sprovođenju planova integriteta, putem javnog API-ja i/ili standardizovanih formata za preuzimanje;
- Redovno objavljeni izveštaji i skupovi podataka, koristeći zajedničke standarde i merljive indikatore;
- Jasne smernice i procedure za proaktivno objavljivanje i redovno praćenje podataka o integritetu.

Promene u znanju, kapacitetima i praksama

- Jačanje institucionalnih kapaciteta za upravljanje podacima, kontrolu kvaliteta i digitalnu transparentnost u okviru odgovornih javnih institucija;
- Povećanje kapaciteta civilnog društva, medija i istraživača za analizu podataka o integritetu i razvoj nadzora zasnovanog na dokazima;
- Uspostavljanje redovnih praksi za proaktivno objavljivanje i sistematsko praćenje informacija o integritetu;
- Šira upotreba strukturiranih podataka za podršku transparentnosti, analizi rizika i donošenju odluka zasnovanih na dokazima.

Ovi rezultati, zajedno, poboljšaću praktično funkcionisanje mehanizama integriteta, čineći informacije pristupačnijim, uporedivim i upotrebljivijim kako za institucije, tako i za javnost.

Analiza obaveznosti	
Pitanja	Odgovor (ako nije primenljivo, odgovorite samo sa N/A)
1. Kako će obaveznost promovisati transparentnost?	Ova obaveznost promoviše transparentnost obezbeđivanjem proaktivnog objavljivanja strukturiranih, standardizovanih i ponovo upotrebljivih podataka o imovinskim deklaracijama, sukobu interesa i sprovođenju planova integriteta. Poboljšanjem načina na koji se informacije vezane za integritet organizuju i objavljuju putem digitalne platforme Agencije za sprečavanje korupcije, ova obaveznost olakšava pristup, pretragu i upoređivanje ključnih javnih podataka.

	<p>Implementacija javnog pristupa putem API-ja i standardizovanih otvorenih izveštaja poboljšava mogućnost građana da dobiju tačne i blagovremene informacije. Organizacije civilnog društva, mediji i istraživači moguće su efikasnije da analiziraju podatke o integritetu, dok će šira javnost imati koristi od jasnije slike o tome kako mehanizmi integriteta funkcionišu u praksi.</p> <p>Prelaskom sa fragmentiranog i na dokumentima zasnovanog objavljivanja na objavljivanje strukturiranih i redovno ažuriranih podataka, ova posvećenost povećava transparentnost javnih institucija i jača javni nadzor nad procesima vezanim za integritet.</p>
<p>2. Kako će obaveznost pomoći u promociji odgovornosti?</p>	<p>Ova posvećenost jača odgovornost kreiranjem redovnih, standardizovanih i javno dostupnih informacija o sprovođenju ključnih mehanizama integriteta. Kroz strukturirano objavljivanje podataka i izveštaja o imovinskim prijavama, sukobu interesa i planovima integriteta, javne institucije postaju vidljivije i lakše dostupne građanima da ih prate. Javni pristup podacima o integritetu putem digitalnih platformi i otvorenih formata omogućava civilnom društvu, medijima i građanima da prate trendove, upoređuju informacije tokom vremena i procenjuju da li institucije ispunjavaju svoje obaveze u pogledu integriteta. Upotreba merljivih indikatora i redovno izveštavanje stvaraju transparentnu osnovu za praćenje učinka i identifikovanje nedostataka.</p> <p>Ova obaveza podržava nadzor zasnovan na dokazima i jača institucionalnu odgovornost da reaguje na utvrđene nedostatke, čime se jača javna odgovornost i informacije vezane za integritet čine dostupnim i uporedivim na kontinuiranoj osnovi.</p>
<p>3. Kako će obaveznost poboljšati učeske građana u definisanju, sprovođenju i praćenju rešenja?</p>	<p>Ova obaveznost poboljšava građansko učeske proširivanjem otvorenog pristupa strukturiranim podacima o integritetu, koje građani, organizacije civilnog društva i mediji mogu koristiti za praćenje institucionalnog učinka i doprinos javnoj debati. Olakšavanjem pristupa i analize informacija vezanih za integritet, obaveznost omogućava građanskim akterima da se aktivnije uključe u nadzor, zastupanje i dijalog zasnovan na dokazima sa javnim institucijama.</p> <p>Digitalni pristup uporedivim i redovno ažuriranim podacima podržava informisanu javnu diskusiju o rizicima integriteta i prioritetima za reformu. Organizacije civilnog društva i istraživači mogu koristiti ove podatke za razvoj analiza i preporuka, dok građani dobijaju jasniju sliku o tome kako mehanizmi integriteta funkcionišu u praksi.</p> <p>Iako se obaveznost prvenstveno fokusira na transparentnost i pristup podacima, ono stvara jače temelje za smisleno građansko angažovanje, opremajući zainteresovane strane pouzdanim informacijama za učeske u praćenju i unapređenju sistema integriteta.</p>

Planiranje obaveznosti			
Ključne tačke/prekretnice	Očekivani rezultati	Očekivani datum završetka	Akteri
<p>Izrada i usvajanje sekundarnog zakonodavstva koje određuje standarde za digitalno objavljivanje podataka o integritetu</p> <p>Izrada, konsultacije i usvajanje sekundarnog zakonodavstva kojima se utvrđuju pravni i tehnički standardi za strukturirano digitalno objavljivanje podataka vezanih za integritet. Uredba razjasniti institucionalne odgovornosti, formate objavljivanja podataka, učestalost ažuriranja, kao i minimalne standarde transparentnosti za prijavu imovine, sukob interesa i izveštavanje planovima integriteta.</p>	<p>Izrada i usvajanje sekundarnog zakonodavstva koje određuje standarde za digitalno objavljivanje podataka o integritetu</p> <p>Sprovođenje konsultacija sa zainteresovanim stranama, uključujući relevantne institucije i organizacije civilnog društva</p> <p>Konačno usvajanje sekundarnog zakonodavstva</p> <p>Objavljivanje vodiča za implementaciju za odgovorne institucije</p>	Q4 2026	<p>Rukovodilac: Agencija za sprečavanje korupcije (ASK)</p>
			<p><u>Akteri podrške</u></p> <p>Vlada</p> <p>OCD-a</p> <p>Ostali (Parlament, privatni sektor, itd.)</p>
			<p>Agencija za sprečavanje korupcije (ASK)</p> <p>Organizacije civilnog društva kao ko-realizatori, kao i druge organizacije, obezbeđuju sveobuhvatnu zastupljenost OCD, uključujući organizacije koje deluju na opštinskom nivou</p> <p>Udruženje kosovskih opština; Donatori itd.</p>
<p>Razvoj i operacionalizacija digitalnog javnog pristupa podacima o integritetu</p> <p>Unapređenje digitalne platforme Agencije za sprečavanje</p>	<p>Funkcionalni javni API koji pruža strukturirani pristup odabranim grupama podataka o deklaraciji imovine</p>	Q3 2026 (Jul 2026)	<p>Rukovodilac: Agencija za sprečavanje korupcije (ASK)</p>
			<p><u>Akteri podrške</u></p> <p>Vlada</p> <p>CSOs</p> <p>Ostali (Parlament, privatni sektor, itd.)</p>

<p>korupcije kako bi se omogućilo strukturirani javni pristup podacima vezanim za integritet.</p> <p>Ovaj korak uključuje pokretanje javnog API-ja i ažuriranje odabranih modula platforme, sa ciljem podrške standardizovanom objavljivanju ključnih informacija o integritetu.</p>	<p>praćenju integriteta</p> <p>Unapređena digitalna platforma Agencije za sprečavanje korupcije, naprednim modulima objavljivanje informacija vezanih za integritet</p> <p>Javni online registar pozicija koje se mogu prijaviti, dostupan u formatima koji se mogu pretraživati i preuzimati</p> <p>Redovno objavljeni izveštaji o sistematskom praćenju sprovođenja planova integriteta u javnim institucijama</p> <p>Tehnička dokumentacija i uputstvo o pristupu i korišćenju objavljenih skupova podataka.</p>		<p>Agencija za sprečavanje korupcije (ASK)</p>	<p>Organizacije civilnog društva kao ko-realizatori, kao i druge organizacije, obezbeđuju sveobuhvatnu zastupljenost OCD, uključujući organizacije koje deluju na opštinskom nivou</p>	<p>Udruženje kosovskih opština; Donatori itd.</p>
--	---	--	--	--	---

Obaveznost 5: Jačanje koordinacije i praćenja sprovođenja Akcionog plana za otvorenu vladu 2026-2028

<p>Broj i naiv obaveznosti</p>	<p>Br. 4 Jačanje koordinacije i praćenja sprovođenja Akcionog plana za otvorenu vladu 2026-2028</p>
<p>Kratak opis obaveznosti</p>	<p>Ova obaveznost uspostavlja jednostavan, ali strukturiran okvir za koordinaciju i praćenje kako bi se podržala efikasna implementacija Akcionog plana za otvorenu vladu 2026-2028. Predviđa redovno praćenje napretka u implementaciji, međuinstitucionalnu razmenu učenja i zajedničke mehanizme izveštavanja, sa ciljem povećanja odgovornosti,</p>

	poboljšanja rešavanja problema i proširenja uspešnih praksi. Ovaj okvir jača saradnju između institucija koje sprovode plan, organizacija civilnog društva i Nacionalnog foruma za otvorenu vladu, osiguravajući da se obaveze sprovode na održiv način i da se naučene lekcije dokumentuju i sistematski koriste.		
Vodena institucija obaveznosti	Ministrstvo administracije lokalne samouprave (MALS)		
Akteri podrške	Vlada	Civilno društvo	Ostali akteri (Parlament, privatni sektor, itd.)
	Ministrstvo administracije lokalne samouprave (MALS)	<i>Sve OCD koje su deo Nacionalnog foruma, kao i druge zainteresovane OCD</i>	Udruženje kosovskih opština; Donatori itd.
Vremenski poeriod	2026-2028		

Definicija problema

1. Koji problem ima za cilj da reši obaveznost?

Prethodni Akcioni planovi za otvorenu vladu su se suočavali sa prazninama u sprovođenju zbog fragmentirane koordinacije, neredovnog praćenja i ograničenog institucionalnog učenja kroz obaveznost. Odgovornosti za praćenje napretka često su bile nejasne, a izazovi u sprovođenju nisu rešavani blagovremeno ili koordinisano. Kao rezultat toga, obaveštavajuće inicijative su se teško proširile i održale, a institucionalno znanje nije sistematski dokumentovano niti preneto. Ova situacija negativno utiče na institucije koje sprovode planove, partnere civilnog društva i građane koji se oslanjaju na kredibilno sprovođenje reformi otvorene vlade.

2. Koji su uzroci problema? -

Osnovni uzroci uključuju nedostatak strukturiranog mehanizma međuinstitucionalne koordinacije, ograničeno i neredovno praćenje napretka u implementaciji i nedostatak efikasnih platformi za razmenu naučenih lekcija između institucija. Praćenje se često fokusiralo na formalno izveštavanje, umesto da služi kao sredstvo za praktično rešavanje problema, a mogućnosti za međusobno učenje i unapređenje nisu bile dovoljno iskorišćene. Ovi strukturni nedostaci smanjuju efikasnost implementacije i povećavaju rizik od kašnjenja ili delimične realizacije obaveznosti.

Opis obaveynosti

4. Šta je do sada učinjeno da se problem reši?

U Akcionom planu za otvorenu vladu 2023-2025, Kosovo je uvelo nekoliko izmena za koordinaciju i praćenje putem Foruma otvorene vlade sa više zainteresovanih strana i periodičnog izveštavanja od strane sprovodačke institucije. Prethodni ciklus je podržao dijalog između vlade i civilnog društva o nekoliko inicijativa vezanih za transparentnost, digitalno upravljanje i učešće građana. Međutim, praćenje i koordinacija nisu bili podržani potpuno strukturiranim i predvidljivim okvirom za rutinsko praćenje sprovođenja i institucionalnog učenja. Prakse izveštavanja su se razlikovale među institucijama, a izazovi u sprovođenju nisu uvek bili identifikovani ili rešavani na blagovremen i koordinisan način. Mogućnosti za sistematsko učenje iz iskustva drugih institucija i prilagođavanje tokom perioda sprovođenja bile su ograničene, a naučene lekcije nisu dokumentovane i deljene na strukturiran način u okviru relevantnih obaveznosti. Iako je prethodni Akcioni plan postavio važne temelje za reformu otvorene vlade, on nije institucionalizovao mehanizam međuinstitucionalne koordinacije koji bi omogućio održiv nadzor nad sprovođenjem i adaptivno upravljanje. Predložena obaveznost se direktno nadovezuje na ovo iskustvo, uvodeći strukturirani okvir za koordinaciju i praćenje koji ima za cilj jačanje discipline u sprovođenju, izvlačenje zajedničkih lekcija i olakšavanje zajedničkog rešavanja problema.

5. Koje rešenje predlažete?

Ova obaveznost stvara jednostavan, ali strukturiran okvir za koordinaciju i praćenje kako bi se podržala efikasna implementacija Akcionog plana za otvorenu vladu. Ovaj okvir uključuje redovno praćenje napretka u implementaciji, proces srednjoročne procene i strukturirane mogućnosti za međuinstitucionalno učenje i rešavanje problema. Za razliku od prethodnih ciklusa, gde se koordinacija prvenstveno oslanjala na ad hoc izveštavanje i periodične sastanke, predloženo rešenje stvara predvidljivu rutinu ili predvidiv sistem sprovođenja. Vodeće institucije će učestvovati u rutinskom praćenju napretka, zajedničkim sastancima za pregled i srednjoročnoj proceni, što omogućava blagovremenu identifikaciju izazova i zajednička prilagođavanja. Centralna funkcija koordinacije će konsolidovati informacije o napretku, olakšati komunikaciju između institucija i partnera iz civilnog društva i dokumentovati naučene lekcije. Ovaj pristup jača implementaciju stvaranjem jasnih povratnih informacija između praćenja, donošenja odluka i korektivnih mera. Promoviše ranu identifikaciju rizika, podržava koordinisane odgovore na izazove u implementaciji i podstiče učenje među kolegama u okviru različitih obaveznosti. Ova obaveznost nema za cilj da reši sve izazove povezane sa reformama otvorene vlade. Ona se bavi kritičnim strukturnim prazninom: nedostatkom održivog, međusektorskog okvira za praćenje napretka i učenje iz iskustva u implementaciji. Poboljšanjem discipline u koordinaciji, transparentnosti implementacije i adaptivnog upravljanja, ovaj okvir povećava verovatnoću da će pojedinačne obaveznosti biti efikasno sprovedene i da se mogu proširiti u budućim akcionim planovima.

6. Koje rezultate želimo da postignemo sprovođenjem ove obaveze?

Očekuje se da će sprovođenje ove obaveznosti proizvesti i konkretne operativne rezultate i dugoročna poboljšanja u načinu na koji se koordiniraju i sprovode reforme otvorene vlade.

Rezultati

- Strukturirani sistem za praćenje implementacije koji obuhvata sve obaveze iz Akcionog plana
- Redovni konsolidovani izveštaji o napretku koji dokumentuju status implementacije
- Proces srednjoročne revizije, uključujući institucionalnu samoprocenu i nacionalnu radionicu sa više zainteresovanih strana
- Periodični sastanci za koordinaciju i učenje između institucija za implementaciju
- Zajednička kontrolna tabla ili sredstvo za praćenje implementacije, dostupan relevantnim zainteresovanim stranama
- Dokumentovane naučene lekcije i praktične preporuke za poboljšanje implementacije i proširenje uspešnih praksi

Promene u znanju, kapacitetima i praksama

- Povećani institucionalni kapaciteti za praćenje i upravljanje sprovođenjem obaveza otvorene vlade
- Predvidljivija i disciplinovanija koordinacija između institucija koje sprovode
- Brže identifikovanje i rešavanje izazova tokom sprovođenja
- Poboljšana kultura institucionalnog učenja i prilagođavanja zasnovanog na dokazima
- Povećana transparentnost i odgovornost u praćenju napretka Akcionog plana
- Veća saradnja između vlade i civilnog društva tokom sprovođenja

Ova obaveznost ima za cilj jačanje okruženja za sprovođenje Akcionog plana, a ne zamenu sektorskih reformi. Poboljšanjem discipline u koordinaciji i adaptivnom upravljanju, povećava se verovatnoća da će pojedinačne obaveznosti biti efikasno i održivo sprovedene.

Analiza obaveznosti	
Pitanja	Odgovor (ako nije primenljivo, odgovorite samo sa N/A)
1. Kako će obaveznost promovisati transparentnost?	Ova obaveznost promoviše transparentnost predstavljajući sistematsko i javno vidljivog sistema praćenja sprovođenja Akcionog plana. Redovni konsolidovani izveštaji o napretku i nalazi srednjoročnog pregleda dokumentovane status obaveznosti, izazove u sprovođenju i dogovorene korektivne mere. Objavljivanje ovih informacija zainteresovanim stranama povećava vidljivost napretka reformi otvorene vlade. Zajednički sistem za praćenje implementacije i procesi periodičnog pregleda stvaraju jasniju i održivu dokumentaciju o aktivnostima institucija. Građani, organizacije civilnog društva i druge zainteresovane strane imaju bolji pristup strukturiranim informacijama o tome šta je sprovedeno, šta je još uvek u toku i kako institucije rešavaju izazove. Jačanjem rutinske dokumentacije i komunikacije o napretku sprovođenja, ova obaveznost povećava transparentnost učinka vlade i podržava informisaniji javni nadzor nad reformama otvorene vlade.
2. Kako će obaveznost pomoći u podsticanju odgovornosti?	Ova obaveznost jača odgovornost obezbeđivanjem redovnog i strukturiranog praćenja sprovođenja Akcionog plana. Konsolidovani izveštaji o učinku i nalazi srednjoročnog pregleda čine institucionalni učinak vidljivim i stvaraju jasna očekivanja za naknadne akcije. Pružanjem pristupačnih i održivih informacija o napretku u sprovođenju, okvir omogućava građanima i organizacijama civilnog društva da prate kako se obaveze ispunjavaju i da institucije smatraju odgovornim za rezultate.
3. Kako će obaveznost poboljšati učešće građana u definisanju, sprovođenju i praćenju rešenja?	Ova obaveznost poboljšava učešće građana stvaranjem strukturiranih mogućnosti za civilno društvo i druge zainteresovane strane da se uključe u praćenje i preispitivanje sprovođenja Akcionog plana. Kroz radionicu za srednjoročni pregled sa više zainteresovanih strana i redovne procese koordinacije, građani i organizacije civilnog društva mogu dati povratne informacije, izraziti zabrinutost u vezi sa sprovođenjem i doprineti dogovorenim prilagođavanjima. Čineći napredak u sprovođenju vidljivijim i otvaranjem formalnih kanala za dijalog tokom ciklusa pregleda, ova obaveznost podržava informisanije i smislenije učešće

	zainteresovanih strana u oblikovanju načina na koji se reforme otvorene vlade sprovode.
--	---

Planiranje obaveznosti									
Ključne tačke/prekretnice	Očekivani rezultati	Očekivani datum završetka	Akteri						
Uspostavljanje okvira za koordinaciju i praćenje sprovođenja	<p>Određivanje centralne koordinacione tačke i institucionalnih kontakt osoba.</p> <p>Dogovorena metodologija za praćenje sprovođenja i format izveštavanja.</p> <p>Kreiranje zajedničke kontrolne table ili sredstva za praćenje sprovođenja.</p> <p>Usvajanje godišnjeg kalendara koordinacije</p>	Q2 2026	Rukovodilac: MALS						
			Akteri podrške						
			<table border="1"> <tr> <td>Vlada</td> <td>OCD-a</td> <td>Ostali (Parlament, privatni sektor, itd.)</td> </tr> <tr> <td>MALS i glavne institucije svih obaveznosti</td> <td>OCD-a: Članovi nacionalnog foruma za OU (eng. O.G.)</td> <td></td> </tr> </table>	Vlada	OCD-a	Ostali (Parlament, privatni sektor, itd.)	MALS i glavne institucije svih obaveznosti	OCD-a: Članovi nacionalnog foruma za OU (eng. O.G.)	
Vlada	OCD-a	Ostali (Parlament, privatni sektor, itd.)							
MALS i glavne institucije svih obaveznosti	OCD-a: Članovi nacionalnog foruma za OU (eng. O.G.)								
Redovno praćenje i izveštavanje sprovođenju	<p>Konsolidovani šestomesečni izveštaji sprovođenju Akcionog plana</p> <p>Periodični koordinacioni sastanci između institucija koje sprovode.</p> <p>Ažuriranje kontrolne table za sprovođenje koja odražava napredak.</p>	Nastavlja se (2026-2028)	Rukovodilac:						
			Akteri podrške						
			<table border="1"> <tr> <td>Vlada</td> <td>OCD-a</td> <td>Ostali (Parlament, privatni sektor, itd.)</td> </tr> <tr> <td>MALS i glavne institucije svih obaveznosti</td> <td>OCD-a: Članovi nacionalnog foruma za OU (eng. O.G.)</td> <td></td> </tr> </table>	Vlada	OCD-a	Ostali (Parlament, privatni sektor, itd.)	MALS i glavne institucije svih obaveznosti	OCD-a: Članovi nacionalnog foruma za OU (eng. O.G.)	
Vlada	OCD-a	Ostali (Parlament, privatni sektor, itd.)							
MALS i glavne institucije svih obaveznosti	OCD-a: Članovi nacionalnog foruma za OU (eng. O.G.)								
Rishikimi në mes të periudhës dhe	Izveštaji o samoproceni	Q1 2027	Rukovodilac:						
			Akteri podrške						

përshtatja adaptueshme	e	institucija koje su pripremile vodeće institucije		Vlada	OCD-a	Ostali (Parlament, privatni sektor, itd.)
				MALS i glavne institucije svih obaveznosti	OCD-a: Članovi nacionalnog foruma za OU (eng. O.G.)	Udruženje kosovskih opština; Donatori itd.
Konačna procena razmena znanja	i	Izveštaj o pregledu implementacije na kraju procesa (ciklusa).	Q4 2028	Rukovodilac:		
				Akteri podrške		
				Vlada	OCD-a	Ostali (Parlament, privatni sektor, itd.)
		Dokumentacija o naučenim lekcijama i dobrim praksama.		MALS i glavne institucije svih obaveznosti	OCD-a: Članovi nacionalnog foruma za OU (eng. O.G.)	Udruženje kosovskih opština; Donatori itd.
		Preporuke za sledeći Akcioni plan				
		Javno objavljivanje (raspodela) nalaza.				

Poglavlje IV: Implementacija i praćenje

Vlada Kosova je posvećena efikasnoj, transparentnoj i odgovornoj implementaciji Akcionog plana. Snažan okvir za praćenje, procenu, učenje i komunikaciju (PPUK) će voditi implementaciju, osigurati da se obaveze pretvore u konkretne i merljive akcije i omogućiti kontinuirano poboljšanje tokom celog ciklusa Akcionog plana.

Poboljšanja u implementaciji: Svaka obaveznost biće sprovedena pod vođstvom određene vodeće institucije, u tesnoj koordinaciji sa vladinim telima koja pružaju podršku, organizacijama civilnog društva i drugim relevantnim zainteresovanim stranama. Jasne uloge i odgovornosti biće definisane od početka implementacije kako bi se osigurala vlasništvo, koordinacija i odgovornost. Vodeće institucije biće odgovorne za postizanje dogovorenih ciljeva, izveštavanje o napretku i blagovremeno rešavanje izazova u implementaciji.

Kada je potrebno, koristiće se međuinstitucionalni mehanizmi koordinacije kako bi se osigurala održivost između obaveza, izbeglo dupliranje i maksimizirala koordinacija između institucija u sprovođenju tekućih reformi, kao i sektorskih strategija i inicijativa za digitalnu transformaciju. Podrška će biti pružena administrativnim i tehničkim kapacitetima kroz smernice, obuku i razmenu iskustava između kolega.

Praćenje i izveštavanje: Napredak svake obaveznosti pratiće se u odnosu na dogovorene ciljeve, rezultate i indikatore. Vodeće institucije će redovno pružati ažuriranja o napretku koristeći standardizovani format izveštavanja, kako bi se omogućilo održivo praćenje u okviru Akcionog plana.

Podaci o praćenju će obuhvatati: i kvantitativne indikatore (npr. završene aktivnosti, postignute rezultate, vreme odziva) i kvalitativne informacije (npr. izazove sa kojima se susrećemo i naučene lekcije). Rezultati praćenja će se periodično deliti sa Nacionalnim forumom otvorene vlade i biće objavljeni putem odgovarajućih kanala kako bi se osigurala transparentnost i javni nadzor. Ovaj pristup će omogućiti građanima, civilnom društvu i medijima da prate napredak u sprovođenju i da pozivaju institucije na odgovornost

Procena i učenje: Realizovaće se procene u sred perioda i na kraju ciklusa, kako bi se analizirao napredak, efikasnost i značaj obaveznosti. Procene se neće fokusirati samo na ostvarivanje rezultata, već i na ishode, kao što su promene u institucionalnim praksama, kvalitet angažovanja građana i nivo poverenja u javne institucije. Nalazi iz procena biće korišćeni za preduzimanje korektivnih mera tokom implementacije i za orijentaciju izrade budućih akcionih planova. Naučene lekcije, dobre prakse i izazovi biće sistematski dokumentovani i deljeni među institucijama koje sprovode i zainteresovanim stranama kako bi se podržalo kontinuirano učenje i prilagođavanje.

Komunikacija i angažovanje javnosti: Transparentna i proaktivna komunikacija je sastavni deo okvira PPUK. Informacije o obaveznostima, napretku u sprovođenju i rezultatima biće saopštavane u jasnim i pristupačnim formatima putem digitalnih platformi i drugih odgovarajućih kanala. Posebna pažnja biće posvećena komunikaciji napretka na način koji je razumljiv građanima i inkluzivan za različite ciljne grupe. Organizacije civilnog društva imaće važnu ulogu u informisanju, prikupljanju komentara i nezavisnom praćenju, doprinoseći zajedničkom i participativnom procesu sprovođenja. Otvorena komunikacija će ojačati poverenje, podstaći angažovanje i dodatno učvrstiti principe otvorenog upravljanja tokom celog ciklusa Akcionog plana.

4.1. Upravljanje i koordinacija

Opšta koordinacija Akcionog plana vodiće **Ministarstvo administracije lokalne samouprave (MALS)**. Upravni odbor POV-a, sa puno zainteresovanih strana kojim će zajednički predsedavati predstavnici vlade i civilnog društva, biće glavno telo za nadzor nad sprovođenjem. Nacionalni forum za otvorenu vladu sastajaće se svaka tri meseca kako bi:

- razmatralo napredak svake pojedinačne obaveznosti u odnosu na utvrđene ciljeve;
- identifikovalo i rešavalo izazove i prepreke u sprovođenju;
- olakšavalo saradnju između vodećih institucija, partnerskih organizacija i organizacija civilnog društva;

- osiguralo da se principi otvorene vlade poštuju tokom celokupnog procesa sprovođenja.

4.2. Proces srednjoročnog razmatranja

Ključna komponenta ovog Akcionog plana je **formalni srednjoročni pregled**, koji će biti sproveden nakon prve godine sprovođenja (otprilike prvi kvartal 2027. godine). Ovaj pregled će poslužiti kao strukturirana prilika za procenu povezanosti, efikasnosti i efektivnosti plana i za izvršenje neophodnih prilagođavanja.

Proces srednjoročnog pregleda će obuhvatati:

- **Samoprocena:** Vodeće institucije će pripremiti sveobuhvatan izveštaj o samoproceni o postignutom napretku, uočenim izazovima i izvučenim poukama.
- **Radionica sa više zainteresovanih strana:** Biće organizovana nacionalna radionica kako bi se razmotrili nalazi iz izveštaja o samoproceni. Ova radionica će pružiti platformu svim zainteresovanim stranama da daju komentare i da se na saradnički način usaglase o svim potrebnim korekcijama u daljem toku sprovođenja aktivnosti.

Na osnovu rezultata ponovnog razmatranja, Nacionalni forum za otvorenu vladanje može preporučiti prilagođavanje Akcionog plana, kao što su ponovno razmatranje ciljeva, preraspodela resursa ili izmena strategija sprovođenja, kako bi se obezbedilo da plan ostane na pravom putu ka ostvarivanju svojih ciljeva. Ovaj pristup adaptivnog upravljanja čini Akcioni plan dinamičnim dokumentom, koji se može menjati u zavisnosti od okolnosti i novih mogućnosti koje se pojave, čime se maksimalno povećava njegov potencijal za uticaj.